

Op te bergen
in de band van
31 januari 2007

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 24 januari 2007

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Vaststelling van de agenda	4
Verslag vergadering van 13 december 2006 en de lijst van toezeggingen	4
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	4
IPO-aangelegenheden	4
Brief van het college van GS over Voortgang Parkmanagement II	4
Statenstuk 2006-273; Allocatie vrijgespeelde middelen N34	13
Statenstuk 2006-271; Aanleg recreatieve vaarweg Erica-Ter Apel	18
Motie strengere eisen aan softwareleveranciers	29
Sluiting	30
Toezegging	31
Bijlage	

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 24 januari 2007 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

H. Zomer (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
A. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
G.A.W. Fonk (ALD)
A. Haar (D66)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
S. de Jong (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (ALD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J.G. van Pijkeren (Fractie de Jong)
H. van de Pol (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
E.A. Rougoor (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
E.R. Veenstra (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
G. Wieringa (Drents Belang)

Verder aanwezig:

mevrouw T. Klip-Martin (VVD)
S.B. Swierstra (VVD)
H. Weggemans (PvdA)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Afwezig:

A. Huizing (PvdA)
C.H. Kloos (DrentsBelang)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en heet allen welkom.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Van Pijkeren wat later aanwezig zal zijn en dat de heer Wieringa in deze vergadering de heer Kloos vervangt.

Omdat de heer Huizing nog steeds ziek is, stelt hij voor namens de commissie hem een kaartje met een blijk van medeleven te sturen. De commissie stemt hier mee in.

3. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform de herziene versie vastgesteld.

4. Verslag vergadering van 13 december 2006 en de lijst van toezeggingen

Beide stukken worden conform het ontwerp vastgesteld.

De VOORZITTER vraagt of de heer Weggemans, net als mevrouw Haarsma in de Statencommissie Cultuur en Welzijn heeft gedaan, kan toezeggen dat de actielijst binnen twee weken zal worden afgevoerd.

De heer WEGGEMANS zal de Productgroep Economie opdragen alle toezeggingen nog deze statenperiode af te doen.

Hij wijst erop dat de lijst ook niet geheel up-to-date is.

De statencommissie zal over deze kwestie een brief ontvangen.

5. Ingekomen stukken

De commissie stemt in met de voorgestelde afhandeling.

6. Rondvraag

Geen sprekers.

7. IPO-aangelegenheden

Geen sprekers.

8. Brief van het college van gedeputeerde staten van 7 december 2006, kenmerk 49/5.9/2006014318 over Voortgang Parkmanagement II

De heer SLUITER is blij dat parkmanagement werkt en iets toevoegt. Het is jammer dat het in Meppel en Coevorden wat stagneert. Welke acties worden ondernomen om ook daar de zaken goed op een rij te krijgen?

De heer LANGENKAMP heeft de indruk dat wanneer de provincie er niet zo hard aan zou trekken parkmanagement ook in de andere gemeenten de neiging zou hebben in te storten. Bij de start van het project werd ervan uitgegaan dat de bedrijven elkaar zouden versterken, in die zin dat wat voor het ene bedrijf afval was, voor het andere bedrijf grondstof zou kunnen zijn. Maar het enige resultaat blijkt te zijn

dat er gezamenlijk wordt ingekocht, terwijl dat zonder parkmanagement ook al gebeurde. Parkmanagement werkt dus nog lang niet zoals het zou moeten.

De heer BAAS trekt uit de alinea onder het hoofdje "conclusie" in de brief van 7 december de conclusie, dat het versterken van parkmanagement nog niet erg succesvol is geweest.

Parkmanagement is, naast het voordeel dat gezamenlijk inkopen oplevert, een buitengewoon goed instrument om maatschappelijk en duurzaam ondernemen te stimuleren en om het voor bedrijven aantrekkelijk te maken zich in Drenthe te vestigen. Het verontrust hem dan ook dat het instrument door alle partijen behalve de provincie wat halfhartig wordt bekeken: ze vinden het wel sympathiek maar hebben er geen geld voor over. Veel bedrijven zien er ook niets in.

Een ander probleem is de continuïteit. Wat gebeurt er als de huidige parkmanagers, vaak oud-ondernemers die zeer gemotiveerd zijn, vertrekken?

De heer DOHLE merkt op dat de staten in 2004 voor parkmanagement vier ton beschikbaar hebben gesteld: twee ton voor 2004 en voor 2005 en 2006 telkens een ton. Is er nu sprake van een stilzwijgende verlenging?

De tussenrapportage is wat reëler over de uitkomst van het project dan het college in zijn brief, want de in de afgelopen jaren gelegde basis heeft nog niet geleid tot krachtiger PMO's. Veel PMO's zijn nog steeds afhankelijk van de inzet van semi-vrijwilligers.

In hoeverre zijn naar de mening van het college de nog altijd zwakke PMO's in staat de kansen te benutten na terugtrekking van de provincie in 2007?

Parkmanagement heeft op een aantal terreinen de revitalisering op gang gebracht, revitalisering waarvan het bedrijfsleven nu volop meedoet. Parkmanagement heeft bedrijven dicht bij elkaar gebracht, de concurrentiepositie versterkt, de arbozorg op sommige terreinen aanzienlijk verbeterd en de terreinen duurzamer gemaakt, allemaal positieve ontwikkelingen.

Het verbaast spreker hogelijk dat de betrokkenheid van de gemeenten, en dan vooral in financiële zin, bij tijd en wijle marginaal is. Dat roept de vraag op in hoeverre de gemeenten werkelijk betrokken zijn bij de activiteiten van de provincie. Als de provincie in de toekomst nog iets met de PMO's wil doen, moet zij in ieder geval een klemmender beroep op de gemeenten doen om zich hierbij betrokken te voelen. Op dit moment is de basis voor parkmanagement wel gelegd, maar zijn er nog heel wat lacunes.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN maakt uit het rapport op dat parkmanagement wel een aantal positieve resultaten heeft opgeleverd, maar dat de PMO's vanwege de kleine budgetten en de inzet van vooral veel oud-ondernemers nogal kwetsbaar is. De vraag is dan ook of de provincie het project nu als afgerond beschouwt, of dat zij zich er op de een of andere manier nog mee blijft bemoeien.

Kan de provincie er, zolang zij nog bij het project betrokken is, bij de gemeenten op aandringen zich meer in te zetten? Is het mogelijk in de toekomst ook op andere terreinen dan dat in Hoogeveen te komen tot een vorm van commercieel parkmanagement?

De heer VAN DE POL zegt dat het ultieme doel van parkmanagement, een uitwisseling tussen de diverse bedrijvenparken in Drenthe, de warme belangstelling van zijn fractie heeft. Als de provincie met een beetje geld investeringen kan uitlokken, kan zij op de sympathie van het CDA rekenen.

Een van de doelstellingen was dat parkmanagement na afloop van het project zelfvoorzienend zou moeten zijn. Is dit gelukt?

De belangrijkste doelstelling was echter ondernemers en overheden bij elkaar te brengen. In de evaluatie staat dat een eigen Drents parkmanagement niet haalbaar is. Hoe gaat het college met die conclusie om?

De heer WIERINGA leest op pagina 17 van de rapportage dat ondanks de hoge participatiegraad van het bedrijfsleven parkmanagement erg kwetsbaar is. Kan het college aangeven welke gemeenten meedoen en hoeveel van de bedrijven op elk park meedoen?

Wat is de toegevoegde waarde van parkmanagement, dat de provincie tot nu toe toch al € 400.000,-- heeft gekost?

In Hoogeveen is het parkmanagement in handen van een commercieel bedrijf. Ontstaan geen botsingen als provincie en gemeente zich daar dan ook in mengen?

De heer ROUGOOR zegt dat zijn fractie in 2004 positief was over het plan. Het is van essentieel belang dat bedrijventerreinen samenwerken en de mogelijkheden tot synergie stimuleren. Juist omdat er sprake is van een groot aantal spelers, kan de provincie kan hierbij een "erende" rol hebben.

De beheerders zijn positief over de status van het parkmanagement in Drenthe.

De vraag is nu hoeveel projecten niet zouden zijn doorgedaan als de provincie niet als haarlemmer olie had gefunctioneerd. Staat of valt het project met de provinciale inzet en is die inzet tot nu toe effectief geweest?

Zijn de oorspronkelijke doelstellingen van het project gehaald?

Valt het project onder de Algemene Subsidieverordening Drenthe (ASV) en worden daaraan dus dezelfde eisen met betrekking tot de rapportage gesteld?

Hoe gaat het college om met onwillige gemeenten als Coevorden en Meppel, die hun inbreng nog niet geconcretiseerd hebben?

Hoe gaat het verder met parkmanagement als de provinciale subsidie afloopt?

De heer WEGGEMANS zegt dat het college het met de conclusie van de commissie eens is. Uit de rapportage blijkt dat het project wel succesvol is, maar niet helemaal heeft gebracht wat de provincie graag wilde.

De provincie zou stimuleren en daarom is de ambtelijke inzet vanuit de provincie nogal hevig geweest. Zelf heeft spreker kunnen constateren dat er in Meppel op hoog politiek niveau geen enkele interesse was. In zo'n geval kan de provincie niet veel doen. Maar als een gemeente niet meedoet, wordt het in ieder geval geen structureel verhaal.

De provincie stelt voor 2007 nog € 100.000,-- beschikbaar, maar daarmee houdt haar stimulerende rol op. Dat geld zal voornamelijk gaan naar herstructurering en renovatie van terreinen. Bahco in Emmen en De Wieken in Hoogeveen zijn in dit verband goede voorbeelden.

De provincie trekt zich terug uit de stuurgroepen als de projecten eenmaal lopen.

De subsidie van het SNN voor het onderhoud is per 1 januari afgelopen en nu moeten de parken het met hulp van de gemeenten zelf klaren.

Het parkmanagement op Buitenvaart II in Hoogeveen is door de gemeente bij de verkoop van de kavels afgedwongen. De bedrijven hebben er dus voor betaald en nu wordt het onder volledige regie van de gemeente door een commercieel bedrijf geregeld. Bij De Wieken is parkmanagement nog in handen van de bedrijven en de gemeente en stimuleert de provincie. Hoogeveen wil in 2007 nog wel graag een bedrag van de provincie om de mogelijkheid te bekijken hoe daarna verder kan worden gegaan. Bij de revitalisering van De Wieken dragen de bedrijven 10% bij en juist die bijdrage is een stimulans voor de bedrijven om samen iets te organiseren. Er is dus kennelijk enige dwang in de vorm van een eigen bijdrage nodig om iets voor elkaar te krijgen. Die bijdrage zorgt ervoor dat bedrijven er belang bij hebben ook het onroerend goed, goed in stand te houden. Eigenlijk moet het zover komen dat de bedrijven zelf de parken in stand houden en dat er nooit meer gerevitaliseerd hoeft te worden. Het gevolg hiervan zal wel zijn dat de bedrijventerreinen en het onroerend goed duurder worden. Nu is het nog zo dat veel panden leegstaan, dat die niet worden verkocht en dat die alleen voor opslag worden gebruikt, waarmee wel de hervestiging van bedrijven wordt belemmerd. Hoogeveen heeft het hele terrein in kaart gebracht. Commerciële partijen hebben wel interesse getoond, maar willen wel eerst de garantie dat er dan structurele inkomsten zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een baatbelasting. In Engeland is het al heel gewoon dat bedrijven jaarlijks een bepaald percentage van hun winst of omzet aan parkmanagement afdragen. Volgens spreker is dit de enige manier voor de overheid om niet steeds opnieuw stimulerend te moeten optreden.

Het college wil ophouden met parkmanagement, maar gaat wel door met de revitalisering. In de toekomst moet het zo zijn dat een gemeente via dwingende maatregelen ervoor zorgt dat het allemaal wel goed komt. Gemeenten moeten er dus aan blijven werken.

Het kan dus allemaal beter en anders, maar de mogelijkheden van de provincie zijn beperkt.

Het gaat nu nog om allemaal incidentele subsidies, die allemaal onder de ASV vallen.

TWEEDE TERMIJN

De heer LANGENKAMP is het met de gedeputeerde eens dat de provincie niet overal achter aan kan blijven sjouwen. De provincie moet daar dan ook mee stoppen en haar bijdrage beperken tot die projecten waarvoor gemeenten zich inzetten om zo te bereiken dat die projecten na 2007 ook zonder de bijdrage van de provincie doorgaan.

De heer BAAS pleit ervoor geen bijdrage meer te geven aan projecten die, omdat de gemeente zich er niet voor inzet, na 2007 toch in elkaar storten. Het geld moet worden ingezet voor projecten die nog perspectief hebben en die door gemeenten worden gesteund.

De heer DOHLE zegt dat de VVD een stuk socialer is en niet alles wil inzetten op de sterkste projecten. In Meppel is de revitalisering wel van de grond gekomen. Het bedrijfsleven heeft er € 350.000,- aan meebetaald en er wordt nu met de gemeente overlegd over het overnemen van het groenbeheer. Van de 200 bedrijven in Meppel doen er 130 mee, er is Arbo-zorg, beveiliging en afvalbeheer en al met al gaat het daar helemaal niet zo slecht. Maar de organisatie zelf is niet professioneel. Er zou een modus gevonden moeten worden om die professionaliseringsslag gedaan te krijgen.

Spreker kan zich voorstellen dat de provincie zich hierbij terughoudend opstelt, omdat de bedrijven het ook moeten willen en omdat de besturen van de PMO's zelf de touwtjes in handen willen houden.

Een van de voorwaarden om voor Kompas-subsidie in aanmerking te komen was dat er een PMO moest zijn. Dat is een reden om de participanten te bewegen wat gestructureerder met dit initiatief, dat zeker positieve effecten kan hebben, om te gaan.

De heer VAN DE POL vindt het jammer dat er niets terecht lijkt te komen van de onderlinge samenwerking tussen de parken. Het heeft geen zin aan een dood paard te trekken, maar er moet wel ruimte zijn voor prille initiatieven om zich verder te ontwikkelen. Als de steun daaraan te vroeg wordt gestopt is het geld ook weg.

De heer ROUGOOR vraagt wat het afbreukrisico is als de stekker er nu wordt uitgetrokken. Leiden de goeden dan niet onder de kwaden? Het project heeft immers wel potentie. Kan ook worden geleerd uit hoe andere provincies met dit probleem zijn omgegaan? Misschien kan uit alle ervaringen een best practice model worden gedestilleerd dat de PMO's kan worden aangeboden.

Spreker krijgt nog graag antwoord op zijn vraag over de effecten van de rol van de provincie.

De heer WEGGEMANS zegt dat in de tussenrapportage staat wat de rol van de provincie is geweest en wat die heeft opgeleverd. In Meppel wordt het parkmanagement door het bedrijfsleven even hard ondersteund als dit in andere gemeenten het geval is. Het SNN stelt als voorwaarde voor een bijdrage aan de revitalisering van een bedrijventerrein, dat er sprake is van parkmanagement. In een van de andere noordelijke provincies gaat het bijzonder slecht met de eigen bijdrage van 10% en het SNN vraagt zich nu af of daarmee toch niet coulant moet worden omgegaan. Drenthe is dat niet van plan, want ook de gemeenten vinden een bijdrage van 10% heel redelijk.

Er zijn bij de provincie geen nieuwe initiatieven bekend, maar er is wel een gestructureerd overleg van alle PMO's in de provincie.

In Hoogeveen wordt bekeken in hoeverre er sprake kan zijn van beide terreinen.

Wat met het bedrag van € 100.000,-- dat nu nog beschikbaar is, wordt gedaan, hangt af van de aanvragen. Het geld gaat wel naar organisaties die voor duurzaamheid in de tijd zorgen, maar dit kan natuurlijk ook zonder de gemeenten.

De heer DOHLE wijst erop dat het opknappen van de oude bedrijventerreinen door een statenmeerderheid als heel belangrijk wordt ervaren. De gemeenten zullen daarom met het georganiseerde bedrijfsleven op die parken in de slag moeten. Er moet dus iets meer power komen om de gemeenten te ondersteunen, want de provincie heeft die gemeenten nodig om haar doelstellingen te realiseren.

De heer VAN DE POL vraagt waaraan de heer Dohle dan denkt: belasting, geweld of iets anders?

De heer DOHLE wijst erop dat er wel sprake moet zijn van een organisatie wil er een beroep op subsidies worden gedaan. In de sector recreatie en toerisme is het een voorwaarde dat een andere partij tenminste de helft van de subsidie van provincie of gemeenten erbij legt.

De heer VAN DE POL stelt vast dat de heer Dohle pleit voor voortzetting van het project na 2007 met provinciaal geld.

De heer DOHLE merkt op dat het project doorgaat, zij het dat het anders georganiseerd wordt. De provincie gaat in overleg om samen met de gemeenten ook iets met de bedrijventerreinen ondernemen. Het zal dan ook meer om projectsubsidies gaan. Het college zegt ook wel met parkmanagement te stoppen maar niet met revitalisering.

De heer LANTING zegt dat gemeenten en bedrijfsleven samen bepalen wat er gebeurt. Moet de provincie daar dan nog bovenop iets doen?

De heer DOHLE wijst erop dat gemeenten en bedrijfsleven het samen kunnen bepalen mits zij daarbij binnen de regels van de provincie blijven. Op het moment dat zij zich bij het SNN, Kompas of de provincie melden om gebruik te maken van fondsen, is het een ander verhaal. Het is zaak dat de gemeenten een grote betrokkenheid gaan voelen bij parkmanagement omdat de gemeenten moeten helpen bij het vormgeven daaraan.

De heer VAN DE POL vraagt of wordt bedoeld dat de provincie middelen beschikbaar moet blijven stellen om de gemeenten en de ondernemers bij elkaar te brengen.

De heer DOHLE meent dat voor het serieus ter hand nemen van de revitalisering van bedrijventerreinen financiële steun van de provincie nodig is.

De heer VAN DE POL is het daarmee eens. Maar heeft de VVD niets over voor het structureel organiseren van regulier parkmanagement?

De heer DOHLE zegt dat de provincie met het huidige project de basis heeft gelegd en dat het nu aan het bedrijfsleven is om het samen met de gemeenten op te pakken en uit te bouwen.

De heer WIERINGA vindt de betrokkenheid van de bedrijven gewoon te klein. Zo doen van de 300 bedrijven in Coevorden 75 mee en in Emmen doen van de 500 bedrijven 100 mee. Als het bedrijfsleven het zelf niet wil, is het trekken aan een dood paard.

De heer WEGGEMANS zegt wel te voelen voor een project binnen een terrein dat gerevitaliseerd wordt. De overheid zou kunnen helpen een ontwikkeling op gang te brengen waarbij braakliggende gronden een nieuwe bestemming krijgen. Zowel op het Bahco-terrein als op De Wieken zijn hiervoor mogelijkheden en er wordt nu gepoogd in het kader van de Top-regeling hiervoor geld te krijgen van het Ministerie

van Economische Zaken. Beide terrein scoren goed ten aanzien van de grootte en de hoogte van de bedragen. Iedereen wil wel minder uitbreiding buiten de kernen maar moet dan wel eerst kijken naar de mogelijkheden die er op de bestaande ruimte zijn. Maar dit is een zaak voor het nieuwe college.

De VOORZITTER stelt vast dat dit agendapunt voldoende besproken is.

9. Brief van het college van gedeputeerde staten van 7 december 2006, kenmerk 49/5.13/2006014322: Rapport Toerisme in cijfers 2006

De heer LOOMAN is vooral de negatieve tendens in het aantal overnachtingen op kampeerterrainen opgevallen. De cijfers uit het rapport slaan op 2005 maar uit het rapport van het Nederlands Research Instituut voor het Toerisme blijkt dat die negatieve tendens zich in de eerste negen maanden van 2006 heeft voortgezet.

De PvdA maakt zich zorgen over deze ontwikkeling. Recreatie en toerisme is een bedrijfstak die de economische ontwikkeling aan de ene kant en de zorg voor natuur en landschap aan de andere kant in balans kan brengen.

Omdat er in de sector recreatie veel kleine bedrijven zijn, die dat vaak zelf niet kunnen doen, is het van belang dat de provincie onderzoekt waarom er sprake is van een teruggang: klopt het product niet meer, wordt op de verkeerde doelen ingezet en waarom blijven de mensen weg. De PvdA pleit niet voor een geheel nieuw onderzoek, het gaat de fractie erom dat in samenspraak met de brancheorganisaties wordt onderzocht hoe, in het belang van de werkgelegenheid, de trend kan worden gekeerd. Het gaat niet om een typisch Drents verschijnsel, maar als Drenthe als eerste provincie het lek boven water krijgt, krijgt het wellicht een voorsprong op de andere provincies.

De heer HAAR zegt bij het lezen van het rapport vooral ook te hebben gelet op de gevolgen voor de werkgelegenheid. Die werkgelegenheid is ook in 2005 gestegen, dus op dat punt gaat het eigenlijk wel goed met recreatie en toerisme in Drenthe. Maar de wijze waarop en de frequentie waarin vakantie wordt gehouden, verandert wel: vaker, luxer en soms wat verder weg. Die ontwikkeling heeft consequenties voor Drenthe.

De sector zelf moet als eerste inspelen op die verandering; de provincie kan hooguit faciliterend optreden.

Niet alleen het aantal overnachtingen is veranderd, ook de dagrecreatie verandert. Vooral dat laatste is voor Drenthe buitengewoon slecht. Omdat de effecten van de nieuwe opzet van marketing en promotie nog niet duidelijk zijn, is het te vroeg voor weer een nieuw onderzoek.

De heer HOLMAN meent dat het mogelijk is toerisme en recreatie voor Drenthe nog belangrijker te maken, maar vraagt zich af of de politieke wil daarvoor wel voldoende aanwezig is. In dit opzicht vond hij het verhaal van de heer Haar illustratief: Drenthe wil wel wat, maar het is niet duidelijk wie dan het voortouw moet nemen. Er is veel potentie en die moet zeker door het bedrijfsleven benut worden, maar de politiek moet ook meer moed tonen.

De champcar-race gaat nu waarschijnlijk naar Roermond. Is wel alles gedaan om dat evenement naar het TT-circuit te halen en heeft de overheid zich niet bij voorbaat achter allerlei bezwaren verscholen?

De heer LANGENKAMP vraagt of de heer Holman dan gewoon de geldende procedures overboord wil gooien.

De heer HOLMAN zegt dat daarover maar eens gediscussieerd moet worden. Drenthe moet het TT-circuit benutten en moet dan niet krampachtig aan allerlei regels, die bovendien nog zelf bedacht zijn, vasthouden. Er moeten dan maar wat dogma's overboord gegooid worden.

De heer LANGENKAMP vindt dat wat anders dan het vasthouden aan procedures. Het kan allemaal wel sneller, maar zeggen dat alle regels maar overboord gegooid moeten worden, is verkiezingsretoriek.

De heer LOOMAN vindt dat de discussie nu een wending krijgt die afleidt van het onderwerp. Het was niet zijn bedoeling een discussie te hebben over de politiek wil om regels te overtreden.

De heer HOLMAN meent dat het door hem genoemde aspect in het door de heer Looman bepleite onderzoek kan worden betrokken.

De heer LOOMAN zegt een discussie te hebben aangekaart over een ontwikkeling in de sector verblijfsrecreatie in Drenthe, terwijl de heer Holman champcar-races mogelijk wil maken en daarvoor zelfs regels wil overtreden.

De heer BOMHOF vindt het verwijt van de heer Holman volstrekt onterecht. Het college gaat zo creatief mogelijk om met de regels en gaat hiermee tot zelfs bij de Raad van State door.

De heer HOLMAN noemt als volgend voorbeeld de pilot Westerveld. Er wordt nu al drie jaar gediscussieerd over het wel of niet mogen ontwikkelen van recreatiebedrijven dicht bij de EHS. Maar als Drenthe het toerisme wil blijven ontwikkelen dan moeten er op een bepaald moment knopen worden doorgehakt. Er moet creatief naar mogelijkheden worden gezocht om bedrijven te kunnen laten groeien. De vraag is of de provincie voldoende politieke wil heeft om dat te doen, of dat zij zich alleen maar verschuilt achter allerlei regels.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN is het met de heer Looman eens dat eerst onderzocht moet worden of het teruglopen van de verblijfsrecreatie een algemene trend is of alleen in Drenthe gebeurt. Als het laatste het geval is, moet duidelijk worden wat daarvan de redenen zijn.

De heer LOOMAN zegt dat de vraag is of het huidige product nog wel voldoet.

De heer HOLMAN meent dat gelijktijdig met dit onderzoek de politieke wil duidelijk moet worden om problemen op te lossen.

Drenthe moet de ambitie hebben weer fietsprovincie nr. 1 te worden. Er is politieke wil nodig om die ambitie waar te maken.

Het bedrijfsleven zal het allemaal moeten doen, maar de provincie moet bereid zijn dogma's overboord te gooien als dit nodig is om het toerisme in Drenthe werkelijk tot een succes te maken.

De heer LOOMAN merkt op dat zijn vraag was of de staten het zinnig vinden wat dieper in te zoomen op het voorliggende onderzoeksmateriaal, omdat dan wellicht de oorzaak van de teruggang kan worden gevonden. Wat is het antwoord van het CDA op die vraag?

De heer HOLMAN stemt in met zo'n onderzoek, maar de provincie moet dan wel de intentie hebben zich maximaal uit te rekken om ook op de korte termijn successen mogelijk te maken.

De heer LANGENKAMP deelt mee dat antwoord van zijn fractie op de vraag van de heer Looman "ja" is, mede omdat er ook vlak bij de EHS gelegen bedrijven zijn, die wel groeien. Het gaat dan om kampeerterreinen.

In Westerveld was het aantal overnachtingen in 2004 1,3 miljoen, terwijl dat aantal in 2005 nog maar 960.000 was en de daling in 2006 bijna net zo groot was. In twee jaar tijd is het aantal overnachtingen dus bijna gehalveerd. Maar desondanks zijn er in die sector bedrijven die wél groeien. Hoe kan dat? Ligt dat aan het feit dat het ene bedrijf wel aan promotie en marketing doet en het andere niet? Hoe zit het trouwens met de NORT-consulenten die bedrijven hierbij zouden kunnen steunen?

Toen Westerveld minder geld binnen kreeg via de toeristenbelasting, is die belasting verhoogd naar € 1,- per dag. Maar met zo'n maatregel spant een gemeente het paard achter de wagen.

Het is zaak met de portefeuillehouders toerisme in overleg te gaan over het afschaffen van de toeristenbelasting. Zo'n maatregel leidt tot grote koppen in de krant met de tekst "Drenthe, belastingparadijs".

Dát levert pas gratis publiciteit op. Natuurlijk kost het in eerste instantie geld, maar daarna kan er fors aan verdiend worden.

De heer BAAS meent dat de heer Langenkamp nu wel een GroenLinks-dogma overboord gooit.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat zijn fractie samen met de RECRON al een paar jaar voor afschaffing van de toeristenbelasting pleit.

De heer SLUITER merkt op dat de heer Langenkamp nu wel heel gemakkelijk in de gemeentelijke autonomie treedt.

De heer LOOMAN zegt dat de provincie wel gaat over afschaffing van de opcenten op de Motorrijtuigenbelasting.

De heer LANGENKAMP zegt alleen maar te willen dat de heer Weggemans hierover in overleg gaat met de portefeuillehouders.

De heer SLUITER gaat ervan uit dat de heer Weggemans dan zo weer op de stoep staat, omdat de gemeenten niet zullen toestaan dat een greep in hun portemonnee wordt gedaan.

De heer LANGENKAMP herhaalt zijn opmerking dat deze maatregel de gemeenten eerst geld kost, maar ze daarna heel veel oplevert.

De heer WENDT zegt dat maatregelen die ervoor zorgen dat het in Drenthe net zo zonnig en warm wordt als in Turkije, pas wat opleveren.

De heer LOOMAN merkt op dit vanzelf gaat; het duurt alleen nog dertig jaar voor het zover is.

De heer WENDT wijst op de trend dat vakanties steeds luxer worden en dat het met een groeiende economie in 2007 voor Drenthe daarom nog wel beroerder kan worden. Maar als gegarandeerd kan worden dat de zon vier weken achter elkaar schijnt, zullen de campings in Drenthe wel volstromen. Het kamperen bij de boer trekt een ander publiek.

Het door de heer Looman gevraagde onderzoek kan best zinvolle informatie opleveren, maar de branche blijft de eerste verantwoordelijkheid houden.

De heer BOMHOF kan wel instemmen met een overleg tussen provincie en bedrijfsleven, want het bedrijfsleven kan het beste de problemen aangeven. Als grootste probleem zal dan waarschijnlijk de planologische beperking worden genoemd, maar uit het rapport van Toerdata Noord blijkt dat de investeringen nauwelijks toenemen. Met uitzondering van het aantal recreatiewoningen blijft het aantal accommodaties gelijk.

De consument wil de ruimte hebben, maar vanwege de beperkingen die de EHS oplegt, kan een ondernemer moeilijk uitbreiden.

Maar als het in de zomer steeds warmer wordt, neemt het aantal overnachtingen op campings misschien wel weer toe.

De zomer van 2005 was regenachtig en zorgde in heel Nederland voor een daling van het aantal overnachtingen met 0,9%.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de daling in Drenthe veel groter was dan het gemiddelde, namelijk 1,5%, terwijl het weer in heel Nederland hetzelfde was.

De heer WENDT zegt dat het ook niet aan de toeristenbelasting heeft gelegen, want die moet ook in andere provincies worden betaald.

De heer BOMHOF steunt het voorstel om het overleg met het bedrijfsleven op te starten. Het aantal bezoekers aan dagattracties neemt ook af. De belangrijkste daler was het dierenpark, maar daartegenover staan attracties die het heel goed doen. Voorbeelden hiervan zijn het Drents Museum, De Buitenplaats, het gevangenis museum en het Herinneringscentrum Westerbork. Waarom is het Van Gogh-huis niet bij de dagattracties genoemd?

De heer WEGGEMANS zegt dat commerciële instellingen niet genoemd willen worden.

De heer BOMHOF wijst erop dat dit dan niet geldt voor Speelstad Oranje.

De heer LANTING is bang dat de gesignaleerde ontwikkeling structureel van aard is, waarmee die gevolgen heeft voor de economie en dus voor de werkgelegenheid. Meten is weten en daarom moet duidelijk worden wat de oorzaken van de daling zijn. Het kan zijn dat de kwaliteit van de campings niet meer voldoende is, maar Drenthe is ook niet meer de sport en doe-provincie die zij was toen het fietstoerisme nog hoogtij vierde. Er is al heel veel onderzoek geweest en wanneer alle daaruit voortgekomen gegevens bij elkaar worden geharkt, kan al een goed inzicht in de materie worden verkregen. Het moet dan duidelijk worden wat het bedrijfsleven zelf, wat de provincie en wat de gemeenten moeten doen en op welke consument de PR gericht moet zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het goed dat een onderzoek wordt gehouden, want daaruit kan duidelijk worden of het aan de promotie of aan de bedrijven zelf ligt, of dat het gaat om de trend dat mensen op een andere manier hun vakantie willen doorbrengen. Omdat er op het ogenblik meer campers dan caravans worden verkocht, zal het aantal overnachtingen wellicht weer stijgen als er meer plaatsen voor campers worden ingericht. Hiermee moet dan niet worden gewacht tot het project "Da's nou Drenthe!" is afgelopen, daar zou dan op korte termijn al mee begonnen moeten worden.

De heer WEGGEMANS zegt dat het gaat om de vraag of de overheid iets kan doen om de trend dat het aantal overnachtingen op campings terugloopt, te keren. Het gaat er natuurlijk om wat de kampeerder wil. Ook het bedrijfsleven constateert dat de kampeerder van nu andere wensen heeft. Het bedrijfsleven wil daar wel op inspelen, maar ondervindt daarbij soms belemmeringen in de sfeer van de ruimtelijke ordening. Een onderzoek heeft alleen zin als de ondernemer bereid is op de uitkomsten ervan in te spelen. De pilot in Westerveld was bedoeld om de moeilijkheden per geval op te lossen. Maar de provinciale overheid kan de wettelijke kaders niet veranderen.

De heer HOLMAN vindt het vreemd dat al drie jaar wordt gepraat en dat sommige problemen nog steeds niet zijn opgelost.

De heer WEGGEMANS zegt dat het bij kampeerterreinen vaak niet gaat om de grootte maar om een andere inrichting van het bestaande terrein. Bungalowparken willen wel vaak meer ruimte om op te bouwen, maar er is geen enkele vraag naar een extra hectare voor kamperen. Spreker is best bereid een onderzoek te starten, omdat de branche tijdens zo'n onderzoek op bepaalde dingen gewezen kan worden. Soms is het genoeg de kampeerder wat meer te verwennen, maar daarvoor moet natuurlijk wel geïnvesteerd worden. Als het vergunbaar is, krijgen de champcars een vergunning. Als het TT-bestuur de gegevens aanlevert, wordt de procedure in gang gezet. Voorlopig zijn er nog geen bezwaren, want er is nog geen ontwerpvergunning.

De heer HOLMAN merkt op dat het ook om de uitstraling gaat: als de gedeputeerde op de tv over champcars spreekt, doet zij dat met dezelfde mimiek als wanneer het gaat om de vuilverbranding in Wijster. De uitstraling moet er een van enthousiasme zijn, want het is belangrijk voor Drenthe.

De heer SWIERSTRA vraagt of de heer Holman ook heeft gehoord wat de gedeputeerde zei.

TWEEDE TERMIJN

De heer LOOMAN constateert veel steun voor het door hem gevraagde onderzoek. Hij is het met iedereen eens dat het in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven is, maar de RECRON wil graag samen met de provincie optrekken.

De provincie moet haar kennis uit eerdere onderzoeken inbrengen bij de pogingen om de trend om te buigen.

De heer HAAR stelt als voorwaarde dat het onderzoek samen met het bedrijfsleven wordt gedaan. Het onderzoek moet gericht zijn op mogelijkheden van innovatie. Succesvolle bedrijven moeten vanwege hun voorbeeldfunctie gestimuleerd worden.

Hij constateert verder dat sommige leden van de commissie van Drenthe het Monaco van Nederland willen maken, namelijk een belastingparadijs voor autocoureurs.

De heer WEGGEMANS zegt dat GS zullen uitvoeren wat de staten interessant vinden.

De VOORZITTER constateert dat alle woordvoerders gepleit hebben voor een onderzoek naar de oorzaken van de teruggang in het aantal toeristische overnachtingen.

(De heer Van Pijkeren verschijnt ter vergadering.)

10. Statenstuk 2006-273; Allocatie vrijgespeelde middelen N34

De heer BOMHOF wijst erop dat het herstel van de vaarverbinding Erica-Ter Apel en de verdubbeling van de N33 ook op een andere manier gefinancierd kan worden, namelijk via de meerjarenbegroting. Dat dit alternatief ontbreekt, betekent dat nu niet bepaald kan worden of de voorgestelde oplossing voordelig dan wel noodzakelijk is.

De heer HARLEMAN wijst erop dat dit geld juist is vrijgespeeld door een beroep te doen om de meerjarige vrije ruimte. Wil de heer Bomhof nu een dubbel beslag leggen op die vrije ruimte?

De heer BOMHOF zegt dat dit niet bedoelen. Als deze bedragen via die begroting worden afgeschreven, wordt duidelijk wat het in de komende jaren kost.

Volgens de begroting 2007 zullen er de komende jaren behoorlijke overschotten zijn. Of het via de meerjarenbegroting moet, is een tweede, maar het is in ieder geval een alternatief, dat nu niet is uitgewerkt.

In de toelichting op het statenstuk staat dat de revitalisering van het provinciehuis en de uitbreiding van het Drents Museum wel via de meerjarenbegroting worden gefinancierd, terwijl daar wel melding wordt gemaakt van een voordeel wanneer dit via de algemene reserve gebeurt.

Vooralsnog houdt het college vast aan dekking van die uitgaven via de meerjarenbegroting en blijft een bedrag van € 22,4 miljoen beschikbaar in de reserve Algemene doeleinden. Die passage had niet in de toelichting hoeven worden opgenomen als niet de suggestie was gewekt dat nog voor een andere manier van financieren zou kunnen worden gekozen.

Mevrouw MULDER heeft over het door de heer Bomhof genoemde punt contact gehad met de ambtenaren en van hen een heel goed antwoord gekregen.

De fractie heeft ook een e-mail ontvangen waarin staat dat de verdubbeling van de N33 voordeliger kan. De fractie gaat hierover in overleg met de afzender, want zij wil die mogelijkheid wel serieus bekijken. Op dit punt maakt het CDA dus nog een voorbehoud bij dit statenstuk.

De heer SLUITER maakt ten aanzien van de voorgestelde reserve voor het kanaal Erica-Ter Apel een voorbehoud tot na de behandeling van statenstuk 2006-271.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt dat haar fractie voor het activeren van gelden en het afschrijven is, omdat daarmee de uitgaven zichtbaar worden in de exploitatie. Maar voordat de uitgaven voor de N33 en de vaarverbinding Erica-Ter Apel gedaan kunnen worden, gaat het geld in een reserve. Spreekster gaat ervan uit dat de staten wanneer die uitgaven gedaan gaan worden, geïnformeerd worden. Het kan ook dat dan alsnog wordt besloten de bedragen te activeren en af te schrijven in de exploitatie.

De heer VAN PIJKEREN stelt naar aanleiding van het voorstel van het college om € 5 miljoen beschikbaar te houden voor afdekking van het risico ingeval de voorziene bijdrage uit de gebiedsontwikkeling Emmen lager uitvalt dan € 10 miljoen de volgende vragen.

1. Hoe groot is het risico van het lager uitvallen van die voorziene bijdrage?
2. Wanneer is de definitieve hoogte van die voorziene bijdrage bekend?

In statenstuk 2006-271 stelt het college voor € 10 miljoen beschikbaar te stellen onder de voorwaarden die in punt 1.1.b. van het advies op pagina 271-1 zijn genoemd. Waarom zijn die voorwaarden niet in statenstuk 2006-273 opgenomen? Als statenstuk 273 wordt aangenomen, spelen ze bij de behandeling van statenstuk 271 immers geen rol meer.

De heer WIERINGA stelt voor de vrijgespeelde middelen te bestemmen voor de veiligheid en de bereikbaarheid van de N34. De N34 staat nog steeds in de top-10 van dodenwegen. Als de staten echt voor de belangen van de burgers opkomen dan moeten zij aan die situatie een eind maken en dus tegen het collegevoorstel stemmen.

De heer VEENSTRA wijst erop dat het in dit financiële voorstel gaat om de allocatie van vrijgespeelde middelen. Het gaat er dus niet om wat nog meer met dit geld zou kunnen worden gedaan.

De heer WIERINGA zegt dat het toch met elkaar te maken heeft.

De statenleden die tegen het voorstel van het college stemmen, zorgen ervoor dat de gelden gereserveerd blijven voor waarvoor ze bedoeld zijn, namelijk het verbeteren van de veiligheid en bereikbaarheid van de N34.

Voor zijn mening over de N33 verwijst spreker naar zijn opmerkingen in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 6 december 2006.

De heer VEENSTRA vraagt de voorzitter in te grijpen wanneer iemand buiten de orde is. Het gaat nu alleen om de allocatie van middelen.

De VOORZITTER zegt die kritiek niet te delen. De fractie van DrentsBelang wil het geld voor de veiligheid op de N34 reserveren en heeft dit nu gezegd.

De heer VEENSTRA beschouwt het nog steeds als een puur financieel stuk.

Kort voor de jaarwisseling heeft de provincie € 80 miljoen op haar rekening gestort gekregen en hij snapt de manier waarop het college met dit geld wil omgaan, heel goed. Het voorbehoud van D66 en Fractie de Jong met betrekking tot het kanaal Erica-Ter Apel is terecht.

Het gaat nu alleen om de vraag of de provincie het ontvangen geld op de voorgestelde manier mag aanwenden.

De heer HARLEMAN deelt mee dat GroenLinks tegen het voorstel zal stemmen.

In de nota van aanbieding bij de Begroting 2007 en in het persbericht daarbij meldde het college dat het financiële vooruitzicht voor de volgende collegeperiode heel goed zou zijn: er was nog een grote vrije ruimte beschikbaar, een ruimte die in 2009 nog ongeveer € 6,6 miljoen zou zijn. Daarmee vertelde het

college slechts de helft van het verhaal, want die vrije ruimte zou voornamelijk ten koste gaan van welzijn en natuurontwikkeling.

Inmiddels is van het bedrag van € 6,6 miljoen in 2009 al € 4,6 miljoen uitgegeven. In de volgende collegeperiode is de structurele vrije ruimte dus nog maar € 2 miljoen als de uitgaven nog met ten minste € 13 miljoen afnemen.

Het geld voor het onderhoud van de N34 is vertaald in een structureel beslag op de beschikbare ruimte van € 1,2 miljoen. Op die manier is er € 43 miljoen vrijgespeeld.

Nu is het: het een of het ander: of de structurele ruimte wordt in de volgende periode beperkt en dan is er voor de nieuwe staten € 43 miljoen over, of dit bedrag wordt ingezet voor de onderhoud van de N34 en dan hebben de volgende staten in 2009 € 1,5 miljoen extra te besteden. Het kan dus niet zo zijn dat de structurele ruimte wordt beperkt en dat de helft van het daardoor vrijkomende geld nu al wordt besteed. Als dat bedrag van € 1,5 miljoen in 2009 voor grijs wordt gebruikt en de helft van € 43 miljoen daar ook voor wordt bestemd, dan wordt het wel heel grijs in Drenthe.

Op zich is de door het college voorgestelde constructie aanvaardbaar en volgens het Besluit begroting en verantwoording ook volkomen legitiem. Het kan ook uit de structurele ruimte komen, dat kost dan ongeveer € 700.000,- per jaar, maar dan blijft het bedrag van € 43 miljoen in takt voor de volgende staten.

Het college wil € 10 miljoen reserveren voor het kanaal Erica-Ter Apel, maar bij aanvaarding van het voorstel besluiten de staten dat dit project de provincie slechts € 5 miljoen mag kosten. De commissie reserves en voorzieningen heeft de staten geleerd dat niet nodeloos reserves in het leven moeten worden geroepen en daarom is het niet verstandig daarvoor € 5 miljoen extra te reserveren. Het mag € 5 miljoen kosten en als het meer moet kosten, moet het college bij de staten terugkomen.

Het bedrag van € 5 miljoen voor dit kanaal kan heel gemakkelijk gefinancierd worden uit het overschot van € 8 miljoen op de Rekening 2006 en hoeft dus niet uit de vrijgespeelde middelen bij de overdracht van de N34 te komen.

GroenLinks blijft achter de verplichting van € 11,5 miljoen staan die de provincie is aangegaan met betrekking tot de N33. Hoe die N33 moet worden aangepakt, is nu niet aan de orde.

De komende drie jaar gaat in totaal € 11,5 miljoen uit de Regiovisie naar de Investeringsreserve Verkeer en Vervoer. Dat geld is op zich niet nodig voor toekomstige investeringen, maar is bedoeld om te voorkomen dat de reserve negatief wordt. Dat bedrag van € 11,5 miljoen zou gebruikt kunnen worden voor de N33, maar omdat dit geld pas over vijf jaar beschikbaar is, stemt GroenLinks er wel mee in dat de provincie zolang gaat voorfinancieren uit de Algemene reserve.

De besluiten III en IV zijn gewoon onzin. Wat in besluit III staat, hebben de staten al besloten en besluit IV vloeit voort uit het een eerder besluit.

Als het college het voorstel niet wijzigt, zal GroenLinks er tegenstemmen.

De heer BAAS zegt het verhaal van de heer Harleman niet helemaal begrepen te hebben en zich daarom aan te sluiten bij de wel door hem begrepen woorden van de heer Veenstra.

De heer SWIERSTRA zegt dat het college dit voorstel doet om de staten de samenhang tussen een aantal grote investeringen duidelijk te maken, mede in het licht van de grote financiële beweging als gevolg van de overdracht van de N34.

Het totale financiële kader wordt aangevuld door het grote bedrag dat bij de overdracht van de N34 in een keer beschikbaar komt. Hoe het college dit bedrag uitzet, is meegedeeld in de brief die de staten gisteren hebben ontvangen.

Het bedrag van ruim € 80 valt in twee delen uiteen. De helft is de afkoopsom voor beheer en onderhoud en de andere helft is voor het aanbrengen van verkeersveiligheidsmaatregelen. Het bedrag hiervoor komt in een aparte reserve, want dat moet beschikbaar blijven.

De provincie kan aannemelijk maken dat via de meerjarenbegroting een bedrag dat oploopt van € 1,2 miljoen tot € 1,9 miljoen voor beheer en onderhoud is gereserveerd. Dat bedrag is voldoende om de weg tot in lengte van jaren op een adequaat niveau te houden.

Het bedrag komt gewoon op de begroting te staan en dan is de vraag natuurlijk wat de provincie ermee gaan doen. Het bedrag verhoogt de Algemene reserve en het vermogen en er kán iets mee gedaan worden. Het kan ook helemaal aan de nieuwe staten worden overgelaten er iets mee te doen, maar een aantal projecten moet deze collegeperiode nog worden afgerond.

Er kan dan gekozen worden voor het opnemen in de Meerjarenraming van een bedrag voor een project of het in een keer wegboeken. De toevallige extra ruimte in de Algemene reserve biedt de gelegenheid heel vrij en open over beide mogelijkheden te discussiëren. Het college is wel gehouden aan de voorschriften uit het BBV, op grond waarvan bepaalde dingen moeten en andere mogen worden afgeschreven. Wanneer wordt gekozen voor het opnemen van de financiële gevolgen van de aanleg van het kanaal Erica – Ter Apel in de Meerjarenraming, gaat het, wanneer de risicoreserve van € 5 miljoen er buiten wordt gelaten, voor de voorliggende voorstellen ruwweg om € 1,7 miljoen.

Investerings die gedaan kunnen worden zonder een extra groot beslag op de algemene middelen en die bovendien een heel structureel karakter hebben, zouden eigenlijk op de reguliere wijze moeten worden gefinancierd en afgeschreven. Daaronder vallen het museum en het provinciehuis, want in die gebouwen zal over een aantal jaren weer geïnvesteerd moeten worden, terwijl dit niet geldt voor het kanaal. Het kanaal moet natuurlijk wel onderhouden worden en daarvoor zijn ook bedragen opgenomen, maar het is toch een buitencategorie, voornamelijk ook omdat dit project niet rechtstreeks als grote investering is toe te rekenen aan een sector. Het is daarom buitengewoon wenselijk zo'n investering in een keer af te boeken, want op die manier wordt het nageslacht er niet mee belast.

De N33 is een rijksweg, dus niet de primaire verantwoordelijkheid van de provincie. Beheer en onderhoud blijven voor rekening van het Rijk. De verdubbeling is een politiek besluit en het daarvoor benodigde bedrag kan daarom heel goed in een keer worden weggeboekt. Dat kan ook, omdat de ruimte er is. Met de revitalisering van het provinciehuis en de verbouwing van het Drents Museum kan dit vooralsnog niet, maar er kunnen omstandigheden zijn - andere rentestand of iets dergelijks - waardoor het wel mogelijk wordt.

Het huidige college maakt de ontstane ruimte dus absoluut niet op. Wanneer het collegeprogramma is uitgevoerd, moet het overblijvende geld aan het volgende college worden overgedragen en hoe meer dat is, hoe meer mogelijkheden de nieuwe staten hebben om de uitdagingen die dan voorliggen, aan te gaan. Natuurlijk had het college er ook voor kunnen kiezen een deel van de uitgaven te financieren uit de saldireserve, maar die reserve moet dan wel hoog genoeg zijn.

De heer HARLEMAN wijst erop dat er niets meer in de saldireserve zit. Maar is de gedeputeerde het met hem eens dat van de in de begroting opgenomen vrije begrotingsruimte voor 2007 inmiddels al tweederde is vastgelegd?

De heer SWIERSTRA erkent dat, nu de staten inmiddels al een hoop geld hebben uitgegeven, het bedrag is gedaald. Als verder alles uit de vrije ruimte moet worden betaald, komt die ruimte al gauw op nul uit en dat is voor de nieuwe staten geen aantrekkelijk perspectief. Daarom dringt het college er bij de staten op aan ervoor te zorgen dat er enige vrij besteedbare structurele ruimte blijft. In de begrotingswijziging die de staten zeer binnenkort ontvangen is voor de jaren 2008, 2009 en 2010 een vrije bestedingsruimte voorzien van € 3,8, € 3,1 en € 2,95 miljoen.

Het college wil eenmalige uitgaven zo enigszins mogelijk in een keer wegboeken en wel op een manier die de toekomstige staten geen nawerk bezorgt en daarnaast wil het college ervoor zorgen dat er structureel enige financiële ruimte overblijft. Op die manier wordt ook voorkomen dat er geld nutteloos op de plank blijft liggen. Natuurlijk had het geld voor beheer en onderhoud ook kunnen worden opgenomen in het managementcontract daarvoor, maar dan zou het geld dood op de plank liggen, hetgeen strijdig is met de gedachte over reserves en voorzieningen.

Het financiële voorstel met betrekking tot het kanaal Erica-Ter Apel is gestoeld op de inhoudelijke voorwaarden die in statenstuk 2006-271 zijn opgenomen.

(De heer Fonk verlaat de vergadering.)

De tijdelijk vrijvallende gelden uit de Regiovisie zijn puur vanwege de financieel-technische problematiek van de negatieve reserve in de reserve opgenomen. Het is een misverstand te denken dat die reserve zich zodanig ontwikkelt dat dit bedrag over een jaar of zes kan worden vrijgespeeld voor de N33. Dat zit er gewoon niet in, want pas in ongeveer 2025 loopt die reserve glad. Het college heeft ervoor gekozen de aanpassing van de N33 in een keer te financieren.

Het college vindt wat nu voorligt een adequaat voorstel om enerzijds de verschillende grote investeringen in samenhang tot een goed structureel einde te brengen en anderzijds op een heel handige manier om te gaan met de liquide middelen die provincie in een keer heeft binnengekregen vanwege de overdracht van de N34. Er is dus sprake van een win-win-situatie.

TWEEDE TERMIJN

De heer WIERINGA wijst op de motie die in de statenvergadering van 20 december 2006 door de fractie van de VVD is ingediend, een motie die later is aangehouden. In die motie, die ook door de PvdA is ondertekend, wordt uitgesproken dat de N34 verdubbeld gaat worden. Hoe kunnen dan de financiën bij de N34 worden weggehaald?

De heer VEENSTRA meent dat het belangrijkste punt is dat het Rijk akkoord gaat met deze manier van inzetten van de financiën. Er is een balans gezocht tussen structureel en eenmalig geld en er zijn verder geen risico's. De PvdA gaat daarom akkoord met het voorstel.

De heer HARLEMAN zegt in eerste termijn geprobeerd te hebben zo helder mogelijk uit te leggen wat de afgelopen maanden door GroenLinks is betoogd. Het betoog komt erop neer dat dit geld beschikbaar is gekomen door de financiële ruimte in de komende periode structureel te beperken. Het is dan niet meer dan redelijk dan dat de staten nu zeggen dit bedrag over te laten voor de nieuwe staten. Dat is de hoofdreden waarom GroenLinks tegen het voorstel zal stemmen.

De staten laten zich naar de mening van GroenLinks een oor aannaaien wanneer zij nu uitspreken dat het kanaal Erica-Ter Apel de provincie € 5 miljoen mag kosten en tegelijkertijd uitspreken dat hiervoor daarnaast een reserve van € 5 miljoen mag worden gevormd.

Het bedrag van € 11,5 miljoen uit de Regiovisie moet terug naar de Algemene middelen om daar vervolgens iets anders mee te doen. Het college moet daarom met een ander financieringsvoorstel komen, want GroenLinks wil het bedrag van € 43 miljoen beschikbaar houden voor de nieuwe staten.

Mevrouw MULDER vraagt of GroenLinks dan ook tegen het voorstel met betrekking tot de vaarverbinding Erica-Ter Apel is.

De heer HARLEMAN zegt dat zijn fractie tegen het beschikbaar stellen van € 10 miljoen is. De fractie gaat akkoord met de beschikbaarstelling van een bedrag van € 5 miljoen, dat dan gehaald moet worden uit het overschot op de Rekening 2006, welk overschot anders in de saldireserve zou komen.

De heer LOOMAN vindt deze oplossing een hoog balletje-balletje-gehalte hebben.

De heer SWIERSTRA zegt dat het college met een ingetrokken motie geen rekening hoeft te houden. In de onderhandelingen met het Rijk is verdubbeling van de N34 ook helemaal niet aan de orde geweest. Het geld dat nodig is voor het uitvoeren van de verkeersveiligheidsmaatregelen die zijn afgesproken en voor het onderhoud, is aanwezig.

Als de heer Harleman met zijn opmerkingen bedoelt dat de projecten met structureel geld moeten worden gefinancierd dan is het antwoord dat dit theoretisch zou kunnen, maar dat het college het niet verstandig acht. Maar uiteindelijk is ook dat een kwestie van vestzak-broekzak, omdat daarmee de structurele ruimte wordt verkleind. Vooral gelet op de aard van de projecten waarom het in dit geval gaat, heeft het college niet voor die mogelijkheid gekozen.

Over deze twee projecten is al jaren gesproken en de commitment daarover in de staten is steeds groter geworden. Over de besteding van het geld dat daarna nog over is, kunnen de staten beslissen.

Voor de nieuwe staten is nog ongeveer de helft van het bedrag van € 43 miljoen over. Het rekeningoverschot is per definitie voor de nieuwe staten en de vrijvallende gelden uit de Regiovisie komen per definitie op enig moment weer vrij, afhankelijk van besluiten die toekomstige staten nemen over de hoogte van investeringen in de sector Verkeer en Vervoer.

Van de staten een oor aannaaien is geen sprake, want het college heeft ontzettend zijn best gedaan om met een goed voorstel over de vaarverbinding Erica-Ter Apel te komen. Na afloop van de vergadering zal spreker de heer Harleman uitleggen waarom het nodig is het totale besluit op dit moment te nemen.

De heer WIERINGA krijgt nog graag een reactie van de fracties die de motie over een verdubbeling van de N34 hebben ondertekend.

De heer VEENSTRA merkt op dat die motie is ingetrokken en er dus helemaal niet meer is.

De heer WIERINGA is ervan overtuigd dat die motie is aangehouden en niet ingetrokken.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het aanhouden van een motie staatsrechtelijk onmogelijk is. Een motie komt ter tafel en wordt door de voorzitter in bespreking gebracht, of een motie is ingetrokken en niet meer aan de orde. Daarna kan er dus überhaupt niet meer over gesproken worden.

De VOORZITTER stelt vast dat dit statenstuk voldoende is besproken. Het stuk houdt de B-status.

De vergadering wordt voor enige minuten geschorst en daarna hervat.

11. Statenstuk 2006-271; Aanleg recreatieve vaarweg Erica-Ter Apel

De heer WEGGEMANS deelt mee dat op pagina 2 van de Beleidsbrief onder het hoofdje Argumenten aan de zin: "De dijkgraaf heeft inmiddels toegezegd dat hij zijn bestuur een voorstel tot heroverweging zal voorleggen." moet worden toegevoegd: "...na een positieve besluitvorming in de raad van Emmen en de staten van Drenthe".

De heer DE JONG deelt mee dat zijn fractie met het voorstel instemt. Het is prima dat de provincie het voortouw neemt om te proberen dit project waarover al jaren wordt gesproken, gerealiseerd te krijgen. Sprekers vragen spitsen zich toe op de financiële risico's.

Het gaat in het voorliggende voorstel om een provinciale inzet van driemaal € 5 miljoen. Er wordt bij aanvaarding van het voorstel meteen € 5 miljoen beschikbaar gesteld. Een tweede bedrag van € 5 miljoen wordt gereserveerd voor de risicoafdekking. De provincie stelt zich ten volle garant voor dit bedrag en zoals het nu lijkt, kan ook dit bedrag wel meteen worden afgeboekt, want of hiervan iets terugkomt, hangt af van wat andere partijen bijdragen. Hoe het met het laatste deel van € 5 miljoen zit, is spreker niet helemaal duidelijk, maar al met al kan dit plan de provincie € 15 miljoen kosten.

Is het juist dat het plan kan worden opgesplitst in drie stappen van € 5 miljoen en klopt het dat, omdat de provincie de opdrachtgever is, zij een risico van in totaal € 15 miljoen loopt?

Op de pagina's 38 en 39 van het projectplan wordt vermeld wie welk deel van het onderhoud voor zijn rekening moet nemen, maar uit die opsomming wordt niet duidelijk wat op langere termijn de extra kosten voor de provincie zijn.

Er wordt vanuit gegaan dat wanneer de raad van Emmen en provinciale staten eenmaal een positief besluit hebben genomen, wel meer partijen zullen instappen. In hoeverre is er in de onderhandelingen op 15 november 2006 tussen het college en de gemeente Emmen gesproken over het meer gelijk verdelen van de risico's? In het ontwerpbesluit dat de raad van Emmen voorgelegd krijgt, staat onder punt 5 dat het de raad nooit en te nimmer meer dan € 4,7 miljoen zal kosten, terwijl in het statenstuk sprake is van misschien wel een hogere bijdrage van Emmen als gevolg van een waardevermeerdering

van de te verkopen gronden langs het kanaal. De fractie van het CDA in de raad van Emmen wil best meer bijdragen, mits er na realisering van het kanaal een contingent beschikbaar komt voor het daar bouwen van woningen.

Bij Nieuw-Amsterdam en in de buurt van Ter Apel ligt een brug die niet op hoogte is. Het is slim om bij aanpassing van die bruggen de hoogte meteen op 3.60 m te brengen.

De heer LOOMAN meent dat de aanleg van de vaarverbinding inmiddels een kwestie nu of nooit is geworden. Het gaat wel om een enorme investering en bij het bepalen van haar standpunt is zijn fractie dan ook niet over een nacht ijs gegaan: er is zelf een openbare fractievergadering in Zuidoost-Drenthe over belegd en er is op internet een forum geopend om maar zoveel mogelijk argumenten pro en contra te krijgen.

In tegenstelling tot het heersende beeld hebben zich in dit geval juist de voorstanders in groten getale gemeld, maar de kritische mening van de tegenstanders heeft de fractie wel degelijk meegewogen, Sprekers fractie heeft zich afgevraagd of bij dit grote project ook aan bijvoorbeeld de mogelijkheden voor waterberging zijn gedacht. Het kan een win-win-situatie opleveren, al zal het vreemd zijn nu de omgekeerde weg te gaan. In het verleden zijn de kanalen immers gegraven om gebieden droog te leggen waarna de turf kon worden afgegraven.

Als het allemaal doorgaat, kan dan in de aanbestedingsvoorwaarden komen te staan dat jeugdwerkplannen bij de uitvoering betrokken moeten worden?

Er wordt nu onder andere om financiële redenen gekozen voor het voorkeurstracé. De uitvinders van de andere tracés zetten daar nog steeds hun mening tegenover. Het is zaak dat het college in overleg gaat over die alternatieven om uiteindelijk op grond van argumenten een definitief besluit te nemen over het tracé voor het zuidelijk deel. Daarvoor is ook nog wel wat tijd, want als tot uitvoering van het plan wordt besloten, zal toch eerst het noordelijke deel worden aangepakt.

Ook de PvdA heeft nog vragen bij de financiering van het bedrag van € 15 miljoen. De bijdrage van € 5 miljoen is glashelder. Er moet nog € 10 miljoen bij komen uit de gebiedsontwikkeling. De provincie reserveert op voorhand € 5 miljoen om in de toekomst niet met onaanvaardbare risico's geconfronteerd te worden. Hoe is de spreiding van die risico's? De wethouder van Emmen zegt dat de gebiedsontwikkeling een en ander moet opleveren, maar dat de opbrengst dan eerst zal worden gebruikt als financiering van de bijdrage van Emmen van € 4,7 miljoen. Wat de provincie nu doet met het bedrag van € 5 miljoen zou ook voor de bijdrage van Emmen moeten gelden.

Als de staten met de voorgestelde constructie, waarbij dus € 10 miljoen uit de gebiedsontwikkeling moet komen, instemmen, kan de provincie dan zelf nog sturing geven, of moet zij afwachten wat anderen doen en dus maar zien of het nog geld oplevert?

De heer BOMHOF vindt het een goed voorstel, omdat het de toeristische routes zowel naar Noord-Nederland als naar het Duitse gebied compleet maakt. Het voorliggende plan past bovendien in het totale aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen voor Drenthe en in de Agenda voor de Veenkoloniën en bovendien heeft het een behoorlijke economische spin-off.

Spreker kan zich voorstellen dat om financiële redenen de voorkeur is gegeven aan het Oranjedorp-tracé. Maar uit het rapport van Pau blijkt dat het Zwartemeer-tracé de fraaiste toeristisch-recreatieve mogelijkheden biedt. Dat tracé is dan wel € 3 miljoen duurder, maar de verbinding wordt natuurlijk wel voor heel lange tijd aangelegd. Bovendien wordt bij aanleg van dit tracé meteen voor een bedrag van € 1 miljoen aan achterstallig onderhoud meegenomen, waardoor het verschil nog kleiner wordt. Het zal lastiger zijn Emmen aan dit traject te laten bijdragen, maar met de andere partijen in het project moet dan maar worden overlegd hoe hieraan een mouw te passen. Wanneer de vaarroute een succes blijkt te zijn, kan ook in een later stadium nog overwogen worden het Zwartemeer-tracé onderdoor alsnog uit te voeren.

De provincie stopt eenmalig € 5 miljoen in de uitvoering van het plan, maar de andere € 5 miljoen als risicoafdekking te reserveren is er natuurlijk om vragen dat de andere partijen ervan uitgaan dat ook dat bedrag al binnen is. Dit is allemaal niet zo tactisch. De VVD is dan ook nog niet zover om nu al voor dat

bedrag te tekenen. Het zou veel eerlijker zijn die risicobijdrage over de deelnemers te verdelen en daarbij uit te gaan van de verhouding waarin de bijdragen nu tot elkaar staan. Het bedrag van € 135.000,-- voor het jaarlijkse beheer en onderhoud vindt spreker onwaarschijnlijk laag. Kan het college via een notitie duidelijk maken waarop dat bedrag is gebaseerd?

De heer LANGENKAMP zegt dat het standpunt van zijn fractie op het volgende neerkomt: het is een goed plan maar de voorgestelde financiering is slecht. Ook hij vindt het bedrag voor het jaarlijkse beheer en onderhoud onwaarschijnlijk laag.

In het raadsbesluit van Emmen staat dat geen groter financieel risico geaccepteerd wordt dan € 4,8 miljoen en een bijdrage van € 140.000,--. Als de provincie daarom in het ontwerpbesluit niet opneemt dat zij haar bijdrage beperkt tot € 5 miljoen in het investeringsvolume, dan komt het risico uiteindelijk altijd op haar bordje terecht.

GroenLinks zal in de statenvergadering een amendement indienen om het statenbesluit in die zin aan te vullen.

Het is ook veel reëler om, zoals de VVD zegt, het risico op zijn minst te spreiden.

Het is zaak de beide tracévarianten nog eens serieus met alle partners te bespreken. In Duitsland is al een botenlift in gebruik genomen en dat is al een toeristische attractie.

Als het onderzoek van de provincie werkelijk nattevingerwerk is, zoals de heer Meijer beweert dan moet nog maar eens goed worden uitgezocht of het hele project werkelijk € 32 miljoen moet kosten.

Het plan is voor de regio heel erg goed, maar de alternatieven moeten nog wel goed doorgesproken worden, ook met de bevolking. De bewoners van het gebied lezen wel van alles in de krant, maar zij hebben nog niets op papier gezien, waarop zij kunnen inspreken.

De provincie moet wel sturing houden over de woningbouwcontingenten, wil de gebiedsontwikkeling uiteindelijk € 10 miljoen opbrengen.

De heer WENDT merkt op dat het uiteindelijk gaat om een giga-investering ten behoeve van een onbekend aantal toeristen. Hoe meer er over het plan wordt gesproken, hoe meer ideeën op tafel komen, waarbij de uitvoering van het ene idee nog duurder is dan dat van het andere.

Is de bijdrage van de provincie nu € 5, € 10, € 15 of € 20 miljoen? Als Emmen echt niet bereid is meer dan € 4,8 miljoen op tafel te leggen, welk risico loopt de provincie dan?

Het is positief dat de Stichting Recreatieve Toervaart Nederland (SRN) fors bijdraagt, dat het een plan is voor Zuidoost-Drenthe, een regio die al jaren extra aandacht behoeft en dat het plan 250 structurele arbeidsplaatsen oplevert.

Sprekers fractie kan zich voorstellen dat de watertoeristen de drukte op de Friese meren zat zijn en wel eens in de rustige streken van Groningen en Drenthe willen varen. Als het ooit nog weer eens gaat vriezen, kan wellicht een Veenkoloniale elfstedentocht georganiseerd worden en wie weet hoeveel extra kampeervernachtingen deze vaarroute oplevert.

De fractie van de ChristenUnie staat in principe positief tegenover het plan, vooral omdat het de regio kansen biedt.

De hoofdvraag blijft echter de financiering.

De heer HAAR stelt vast dat iedere fractie na haar worsteling met dit statenstuk toch is bovengekomen, D66 gelukkig ook.

Het gaat bij dit belangrijke infrastructurele werk om een investering in de toekomst, waarvan het rendement niet zeker is.

Zuidoost-Drenthe voldoet helemaal aan het beeldmerk van Drenthe, want er is rust, ruimte en groen. De nieuwe waterverbinding kan een belangrijke impuls zijn voor de toeristische ontwikkeling van het gebied en daarbij kan ook het cultuurhistorische aspect een rol spelen.

Het terugverdieneffect van deze investering moet uit de gebiedsontwikkeling komen, maar die ontwikkeling staat haaks op de cultuurhistorische ontwikkeling. Het moet niet zo zijn dat omwille van het terugverdieneffect alles maar kan in dat gebied. Dus niet overal nieuwbouwpuisten en waterpaleizen. Het gebied moet zijn eigen karakter behouden.

Met de PvdA maakt D66 zich zorgen over de neiging van de gemeente Emmen om haar bijdrage van € 4,7 miljoen als een sigaar uit eigen doos te zien. Die gemeente wil immers de revenuen uit de gebiedsontwikkeling niet bovenop het bedrag van € 4,7 miljoen beschikbaar stellen, maar wil die gebruiken ter dekking van het bedrag van € 4,7 miljoen. Daarvan kan in de ogen van D66 geen sprake zijn. De gemeente moet het bedrag van € 4,7 miljoen à fonds perdu beschikbaar stellen en de revenuen uit de gebiedsontwikkeling moeten beschikbaar komen voor de dekking van het tekort.

De heer LANTING zegt de agendapunten 10 en 11 op het punt van de financiering tezamen hebben bekeken.

Sprekers fractie stemt in met de aanleg van de vaarverbinding, omdat extra aandacht voor het gebied van het belang is en in dit plan alle aspecten worden meegenomen.

Het is onderhand mode geworden om alle oude en inmiddels gedempte vaarverbindingen weer open te maken, maar gelet op alle andere noden zal sprekers fractie alle plannen op dit gebied steeds kritisch blijven bekijken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN staat positief tegenover het plan dat betrekking heeft op een van de ontbrekende schakels in het toerwaartnet in Nederland. Het moet echter niet alleen om het maken van een nieuwe vaarverbinding gaan, ook zaken als landschap, cultuur en natuurontwikkeling moeten op de een of andere manier aan bod komen. Die aspecten komen nu niet nadrukkelijk in de kostenramingen naar voren.

De financiering van de kant van Emmen moet vooral komen uit de woningbouw. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is het de vraag of het wel goed is in dit gebied te bouwen, maar het is ook nog niet duidelijk of er wel mensen zijn die in die hoek van Drenthe willen wonen. Al met al is dit nog een onzeker punt in de financiering.

Een risico van € 5 miljoen voor de provincie is wel hoog en op dit punt wacht spreekster graag het antwoord van de gedeputeerde op de daarover al gestelde vragen af.

De heer VAN PIJKEREN wijst erop dat in het verkiezingsprogramma van 2003 van zijn partij is geweest op de noodzakelijke sociaaleconomische versterking van Zuidoost-Drenthe en de Veenkoloniën. Daarom omarmt zijn fractie het voorliggende plan.

Met betrekking tot de financiering heeft spreker grote aarzelingen bij de reservering van € 5 miljoen voor de risicoafdekking. Het moet niet zo worden dat de andere partijen hun aandeel beperken nu de provincie zich garant stelt voor dit risico.

Er wordt een aantal van 250 extra arbeidsplaatsen in Drenthe genoemd als het vaargebied hersteld is. Kan het college dit aantal onderbouwen, of is het zomaar een aanname op basis van de onderzoeken en rapportages?

Spreker hoort verder graag wat wordt bedoeld met de kunstwerken voor het beheer en onderhoud waarvan de gemeente Emmen een verplichting heeft.

De heer LOOMAN zegt dat het om bruggen en viaducten gaat.

De heer WIERINGA vraagt op welke gronden het college fors afwijkt van de normkosten die het Rijk hanteert, namelijk € 165.912,- per km. Als dat bedrag wordt aangehouden, kost de totale verbinding € 3,8 miljoen. De begroting is echter € 33,5 miljoen.

In de Beleidsbrief staat dat Velt en Vecht geen € 540.000,- wil bijdragen en dat de gemeente Hoogezand-Sappemeer de aanvankelijk toegezegde bijdrage van € 120.000,- ook niet beschikbaar stelt. Dat is verstandig.

Welke waarde hecht het college aan een principebesluit? Op welke gronden staat het college borg voor een tekort van € 10 miljoen, terwijl op dit moment het tekort al hoger is? Waarom wil het college de besluitvorming versnellen ondanks de vele onzekerheden en grote tekorten in de begroting? Wie garandeert dat de kosten uiteindelijk niet nog veel hoger zullen zijn en voor wie is het risico dan?

Want zijn de gevolgen voor de inwoners van Drenthe wanneer deze ook volgens het Rijk veel te dure recreatieve vaarverbinding toch wordt aangelegd?

In het projectplan staat op pagina 40 dat de vaarverbinding van 1 mei tot en met 30 september zal worden opengesteld en dat de bruggen van maandag tot en met zaterdag gedurende acht uur en op zondag gedurende zeven uur worden bediend. Maar de vaarrecreanten willen een langer vaarseizoen en langere bedieningstijden en dan ook nog op meer zondagen. Wat betekent vervulling van deze wensen voor de kosten van de provincie?

De heer WEGGEMANS dankt de staten voor de instemming met dit voorstel. Het gaat om de uitvoering van een al oud plan, waarin het Oranjedorp-tracé nieuw is. Ook de kostenberekening is nieuw, maar het was al heel lang bekend dat uitvoering van het plan veel geld zou kosten. Het was ook al lang bekend dat de begroting niet sluitend was en dat over de exploitatie weinig was nagedacht.

Als het niet zo moeilijk was geweest een sluitende begroting voor te leggen, zou het project zal veel eerder zijn uitgevoerd. In de werken bij Hoogezand en Bareveld is veel Kompas-geld gestoken, omdat daarvoor vanwege de bijdrage van de stad Groningen, een sluitende begroting kon worden voorgelegd. Als er geen sluitende begroting is, is het niet mogelijk extern geld aan te trekken.

De Stichting Recreatietoervaart Nederland (SRN) heeft laten weten dat wanneer in 2007 niet met het werk wordt begonnen, zij haar toegezegde bijdrage van € 5,1 miljoen terughaalt. Mede daarom is het nu of nooit en moet heel snel een bedrag van € 22 miljoen - € 32 miljoen min € 10 miljoen - beschikbaar zijn.

De provincie Groningen heeft ook al gevraagd hoe het nu zit. Velt en Vecht en Hoogezand hebben nog geen ja gezegd, maar er zijn nog voldoende openingen.

De voorwaarde van de SRN om mee te doen is dat de ontbrekende schakel wordt aangelegd, maar is verder minder streng dan het SNN, omdat niet om een sluitende investeringsbegroting wordt gevraagd. Het bedrag van € 5 miljoen van de provincie is nodig om de stichting ervan te overtuigen dat van het nog niet toegezegde bedrag van € 10 miljoen, in ieder geval € 5 miljoen gedekt is. De andere vijf miljoen is een probleem van de gemeente Emmen, de provincie Groningen, de provincie Drenthe, de gemeente Vlagtwedde en de waterschappen.

Als de provincie de reservering van € 5 miljoen weghaalt, is de andere € 5 miljoen ook weg.

Juist omdat het om een ontbrekende schakel gaat, scoort het project ook extern hoog. Het onderzoek waaruit blijkt dat het project 250 arbeidsplaatsen kan opleveren, is wel zo betrouwbaar dat alle subsidiegevers op basis van dit cijfer nog wel meer willen geven. De provincie heeft dan ook alle vertrouwen dat het ontbrekende bedrag van € 5 miljoen er wel komt.

De gebiedsontwikkeling is pas later in beeld gekomen en het is heel helder dat elke cent die daarmee wordt verdiend, eerst naar de ontbrekende vijf miljoen gaat. Het heeft niets te maken met het bedrag van € 4,7 miljoen van Emmen, want dat is gewoon kasgeld. Hierover is op 15 november een keiharde afspraak gemaakt.

De heer HARLEMAN vraagt waarom de provincie Drenthe als enige van de contractpartners een bedrag van € 5 miljoen reserveert voor tegenvallers.

De heer WEGGEMANS zegt dat de heer Swierstra over het geld gaat. Hij heeft alleen willen zeggen dat op een gegeven moment moest worden gekozen uit doorgaan of stoppen. Op basis van de gemaakte afspraken heeft het college het aangedurfd het project voor te leggen aan degenen die erover moeten besluiten.

Hetzelfde is het geval geweest in Emmen. Overigens vormt het woningcontingent geen enkel probleem, want Emmen bouwt veel minder dan het mag bouwen en volgens POP II kan in het gebied - het is zone 1 - van alles gebeuren, maar natuurlijk moet de gemeente wel opletten op wat er gaat gebeuren. Het is in de eerste plaats aan de gemeente Emmen om aan te geven wat zij wil, maar de provincie zal daarbij zeker wel op de cultuurhistorische elementen letten. Het moet allemaal heel zorgvuldig gebeuren, wat betekent dat er niet allemaal villa's aan het water mogen worden gebouwd, ook al brengen die meer geld op.

De openstelling van de bruggen zal niet afwijken van wat in Drenthe en Zuidoost-Groningen gebruikelijk is. Hetzelfde geldt voor de hoogte van de bruggen. Als een brug een grotere doorvaarhoogte krijgt, schiet de toervaart er niets mee op. De SRN volgt nauwkeurig of wel aan haar eisen wordt voldaan. Het enige probleem is dat de Friese huurboten steeds hoger worden, maar dat alleen is geen reden om alle bruggen te verhogen.

Dat voor het voorliggende tracé is gekozen, wil niet zeggen dat de andere tracés niet zijn bekeken. Het tracé van de heer Buwalda was het tracé van de provincie, maar dat van de heer Meijer was exclusief vanwege de daarin opgenomen botenlift, een attractie die geld opbrengt, maar waarvan de bouw ook veel geld kost. Enige opbrengst vanwege toeristische activiteiten is niet aan de orde en in de gebiedsontwikkeling is met extra inkomsten daaruit ook geen rekening gehouden. Met de indieners van deze alternatieven zal nog gesproken worden, maar intussen gaat de voorbereiding van het werk gewoon door, want in 2007 moet nog iets aanbesteed worden.

De heer LANGENKAMP vraagt waarom er niet vanuit kan worden gegaan dat er extra inkomsten uit de recreatie komen.

De heer WEGGEMANS zegt dat die inkomsten geen betekenis hebben voor het tekort van € 10 miljoen.

De heer LOOMAN wijst op de inkomsten uit de toeristenbelasting.

De heer WEGGEMANS zegt dat de heer Langenkamp die wil afschaffen. Alleen als er enige rendement kan worden verwacht en ook de omgeving bijdraagt, wil een projectontwikkelaar wel investeren. Dus als iedereen 7% van zijn omzet in een pot stopt, wil hij wel risico lopen. Er is dus geen andere instantie dan de overheid die iets kan betekenen voor het ontbrekende bedrag van € 10 miljoen. De overheid bepaalt dan ook wat er mag.

Spreker is ervan overtuigd dat het uiteindelijk een heel mooi stukje gegraven kanaal wordt.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het vooral gaat om de koppeling van de uitgaven met beleidsdoelen. Het is van belang om nu er bijna twintig jaar over deze vaarverbinding is gesproken, op dit moment niet te vragen waarom het allemaal ineens zo snel moet.

In de in het begin van de jaren negentig door de staten aangenomen vaarwegennota stond dat deze vaarverbinding voor de toekomst wenselijk bleef, hetgeen betekende dat er geen belemmeringen zouden mogen worden opgeworpen voor het in de toekomst eventueel realiseren ervan. Ten tijde van de vaststelling van de nota was overigens nog geen enkele bijdrage in zicht.

In de Stuurgroep Veenkoloniën hebben de heer Dijks en mevrouw Edelenbosch een aantal jaren geleden het plan opnieuw aan de orde gesteld, omdat deze vaarverbinding in zowel cultuurhistorisch als sociaaleconomisch opzicht een aanwinst voor het gebied werd geacht. Het gaat om een heel gebied en vandaar ook dat er zoveel partners met ieder een eigen belang bij betrokken zijn. In de systematiek van de Stuurgroep Veenkoloniën is een onderscheid gemaakt tussen primaire partners en solidaire partners. De solidaire partners betalen op basis van een heel andere ratio mee aan iets dat voor het totale gebied van belang is. Op het oog zijn de verschillen in de bijdragen dus groot, maar die verschillen zijn heel beredeneerd tot stand gekomen.

De provincie was vanaf het begin een van de lead partners en is uiteindelijk dé lead partner geworden, maar heeft altijd gezegd niet voorop te willen lopen, omdat zij dan op voorhand te veel geld beschikbaar zou moeten stellen. De provincie heeft tot op de dag van vandaag dan ook nog geen toezegging gedaan en het aan de provincie toegerekende bedrag van € 4,8 miljoen is dus ook nog niet toegezegd. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2006 heeft het college gezegd de provinciale bijdrage pas kenbaar te maken als het totale plan realiseerbaar blijkt en dat gehoopt werd dat dit nog deze collegeperiode zou gebeuren.

Toen het eind van deze collegeperiode in zicht kwam, heeft het college zich nog eens op de situatie beraden. Er was nog een gat in de begroting van zo'n € 12 miljoen en het college vond dat het zo'n

groot gat niet kon dichten, want behalve het bedrag van € 4,8 miljoen zou het college ook opdraaien voor het beheer en onderhoud en de risico's.

De enige mogelijkheid was meer te doen dan alleen het kanaal te graven en te letten op het sociaaleconomische belang van de doorvaart met bootjes, er zou ook gekeken moeten worden naar de gebiedsontwikkeling, waarbij dan wel gelet zou moeten worden op de cultuurhistorische waarde van het gebied. Daar zijn onderzoeken op gezet, de resultaten daarvan lagen eind zomer 2006 op tafel en die wezen uit dat er inderdaad mogelijkheden zijn, maar dat die mogelijkheden wel afhankelijk zijn van de verdere uitwerking en wie dat dan doet. Daarbij zou rekening moeten worden gehouden met alle aspecten van projectontwikkeling en zou heel voorzichtig moeten worden omgegaan met de koppeling van dit soort zaken aan de beoogde kwaliteit.

Het college heeft daarom uiteindelijk nagelaten zijn voorwaarden letterlijk te koppelen de uitkomst van de gebiedsontwikkeling. Had het college dit wel gedaan dan zou het uiteindelijk klem zitten bij de toetsing van de ruimtelijke ordeningsplannen.

Het college wil het project nu starten om het momentum niet te verliezen en omdat anders de bijdrage van het SNN verloren gaat. Ook de partners in de Veenkoloniën hebben inmiddels het gevoel dat als het er nu niet van komt, zij het geld wel ergens anders aan willen besteden. Omdat het college het momentum wilde gebruiken, moest het wel een oplossing vinden voor het gat in de begroting. Het college heeft besloten vanaf nu wel de lead te nemen en zal vanaf nu aangeven onder welke voorwaarden de provincie bereid is het project te trekken, mits de andere partners hun hele en halve toezeggingen gestand doen. Alle partners zullen de komende maanden dus duidelijkheid moeten geven.

De dienst Wegen en Kanalen heeft alles doorgerekend - de reputatie van die dienst is bekend - en de uitkomst hiervan is de in het stuk genoemde bedragen voor beheer en onderhoud en de totale investering. Voor beheer en onderhoud, waarmee in totaal € 285.000,-- zal zijn gemoeid, zal een bedrag € 135.000,-- uit de vrije ruimte moeten komen. De overige € 150.000,-- moet worden opgebracht door de gemeente Emmen en de waterschappen. Dit wordt als voorwaarde bij de verdere uitwerking van de plannen meegenomen, dus ook dat is in essentie zeer degelijk geregeld. Voordat met het werk wordt begonnen, zullen de gemeente en de waterschappen onder die voorwaarde hun handtekening moeten zetten.

De heer HARLEMAN neemt aan dat die voorwaarde ook in het besluit staat dat de raad van Emmen krijgt voorgelegd.

De heer SWIERSTRA zegt dat niet te weten. Maar dat is ook een zaak van de gemeente Emmen, net als de aan die gemeente toegerekende risicoafdekking.

Het college van gedeputeerde staten doet een buitengewoon royaal aanbod en het zou de staten sieren wanneer zij zich hierover helder uitspreken. Die uitspraak betekent dan een opdracht aan alle partners om de resterende gaten te dichten. Maar eerst moet de provincie duidelijk maken wat zij ervoor over heeft en onder welke voorwaarden.

De heer DE JONG wijst erop dat de staten volgende week een besluit moeten nemen. Hij wil daarom graag horen welke van de door de heer Swierstra genoemde bedragen hard zijn en welke niet. Misschien is het wel een kip-en-ei-discussie.

De heer SWIERSTRA zegt dat het dat zeker niet is. Over het onderhoud is meermalen gesproken en de gemeente Emmen weet dat dit een onderdeel is van het totaal. Hoe die gemeente dit in haar huishouding onderbrengt, is haar verantwoordelijkheid, maar het college zal, wanneer de staten een positief besluit nemen, niet eerder een uitvoeringsstap zetten dan nadat alle voorwaarden van een definitieve handtekening zijn voorzien. Dat is een volstrekt normale onderhandelingsoptiek en de staten hebben dan de garantie dat zij niet nog met eventualiteiten geconfronteerd worden.

De heer HARLEMAN kent het raadsbesluit van Emmen niet, maar hij constateert dat de gedeputeerde nu keihard toezegt dat als het onderhoud meer dan € 135.0000,-- per jaar kost, het meerdere door de

gemeente Emmen en de waterschappen wordt betaald. Hoe kan het dan dat de gedeputeerde niet weet of die voorwaarde wel of niet in het raadsbesluit staat?

De heer SWIERSTRA vindt dit een woordenspel.

De heer HARLEMAN merkt op dat wanneer de gedeputeerde zegt dat het zo in het raadsbesluit van Emmen staat, de zaak is opgelost.

De heer WEGGEMAN zegt dat Emmen een totaal andere huishouding kan voeren. Het onderhoud hoeft toch niet via dit raadsbesluit geregeld te worden?

De heer SWIERSTRA meent dat het daar ook niet om gaat. Het college doet de staten een volstrekt helder voorstel, waarin de risico's zijn genoemd en de voorwaarden waaronder uiteindelijk de spa in de grond gaat.

De heer LANGENKAMP zegt dat zelfs die risico's onduidelijk zijn.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat de staten van Drenthe de raads- en collegebesluiten van alle overheden die partners zijn in dit project, niet op hun agenda krijgen. De provincie kan alleen vaststellen of alle partners, nadat de provincie een principebesluit heeft genomen, uiteindelijk hun handtekening zetten onder de aanslag die op hun begroting wordt gepleegd. Hoe die gemeenten dat regelen, is iets waarover de staten helemaal niet moeten willen praten. De staten moeten alleen spreken over de voorwaarden die het college stelt wil het beginnen met het graven van dit kanaal. Het college stelt voor € 5 miljoen beschikbaar te stellen - dat geld zijn de staten echt kwijt - en jaarlijks € 135.000,-- beschikbaar te stellen voor beheer en onderhoud, maar dit alles niet te doen wanneer niet de andere partners door middel van het zetten van een handtekening hebben laten weten aan alle voorwaarden te voldoen. Uiteindelijk resteert dan een risico van € 10 miljoen. Als dat bedrag niet wordt afgedekt, trekt de SRN haar bijdrage van € 5,1 miljoen terug. Daarom moet in het voorstel keihard worden opgenomen dat de provincie een reserve opneemt. Of dat geld nodig is of niet, zal later blijken. Het college denkt dat op het moment dat de gebiedsontwikkeling goed loopt - en misschien zijn er nog andere mogelijkheden; daar wordt druk onderzoek naar gedaan - het mogelijk zal zijn het bedrag van € 10 miljoen cash te betalen. In verhouding tot de andere risico's die Drenthe al voor zijn rekening neemt, vindt het college dat het van de provincie te veel gevraagd is dat risico van € 10 miljoen alleen voor haar rekening te nemen. Het college vindt het reëel en billijk dat de provincie de helft van het risico inboekt. De andere helft zal dan door andere partners moeten worden opgehoest, waarbij de provincie eerst kijkt naar de gemeente Emmen, al hoeft het niet per se Emmen te zijn. Er komen nieuwe onderhandelingen waarbij alle partners kunnen vaststellen dat het einddoel nog veel dichterbij is en dat het nu het moment is om de laatste rafels uit te onderhandelen. Daarbij zullen de gemeente Emmen en de andere partners ervoor moeten zorgen dat zij met elkaar een stuk van het overblijvende risico gaan dragen.

De heer LOOMAN wijst erop dat de gemeente Emmen in het statenstuk niet in het rijtje overige partners staat.

De heer BOMHOF stelt vast dat de heer Swierstra een risicobedrag van € 5 miljoen voor de provincie reëel vindt. Waarom wordt niet voorgesteld het risico van € 10 miljoen af te dekken volgens de al geldende kostenverdeling, waarmee het voor de provincie Drenthe om aanmerkelijk minder zal gaan dan € 5 miljoen?

De heer SWIERSTRA merkt op dat het momentum is aangebroken om echt zaken te doen en dat daarom niet langer kan worden gewacht met het aan de staten voorleggen van een definitief voorstel. De provincie Drenthe is in de Stuurgroep Veenkoloniën op dit moment de trekker van het project en is daarmee als eerste verantwoordelijk om problemen op te lossen. Dan komt er een moment waarop de

lead partner zijn nek moet uitsteken. Een open overleg over een risicoafdekking van € 10 miljoen zal niet snel tot resultaat hebben en daarom is de provincie bereid tot het royale aanbod de helft van het risico af te dekken. Dit is dan wel meteen het maximale aanbod. De andere partijen worden hiermee onder druk gezet en zullen dan niet snel het project op de afdekking van die andere € 5 miljoen laten afspringen. Spreker is ervan overtuigd dat die risicoafdekking er komt, net zoals hij ervan overtuigd dat uit de gebiedsontwikkeling en via het aanboren van andere bronnen, wellicht ook nog via Europa, zoveel geld beschikbaar komt dat die risicoafdekking nog slechts theoretisch nodig is.

De heer DE JONG wijst erop dat in het ontwerpbesluit onder I alle partijen worden genoemd, ook Emmen. Voor het bedrag van € 10 miljoen moet voor 1 januari 2010 dekking zijn gevonden. Als nu al de schop de grond in gaat en de partners krijgen tot 2010 de tijd om hun onderhandelingen af te ronden, dan blijft het risico zeker nog wel enige tijd bestaan.

De heer SWIERSTRA zegt ervan uit te gaan dat op het moment dat dit jaar de schop de grond ingaat, het geld er is. Vanaf dat moment moeten er rekeningen betaald worden en dus zal duidelijk moeten zijn wie wat wanneer betaalt. Uit de onderhandelingen moet blijken of bepaalde zaken nog naar voren kunnen worden gehaald, wat misschien weer een rentevoordeel geeft.

Een en ander betekent wel dat het risico van € 10 miljoen op dit moment politiek moet worden afgedekt, maar niet dat al precies bekend moet zijn hoe het feitelijk betaald wordt. Het moet dus geen open eind blijven, want dan zal er op een gegeven moment gewoon sprake zijn van een tekort. Het SNN en de SRN zullen de garantie moeten hebben dat het geld er komt.

De heer DE JONG stelt vast dat het theoretisch dus mogelijk is dat de andere partijen het bedrag van € 5 miljoen niet bij elkaar brengen, terwijl de provincie inmiddels al wel de opdracht heeft gegeven. Maar de gedeputeerde schat die kans op 0,0 en gaat er zelfs vanuit dat het bedrag van € 5 miljoen van de risicoreservering door de provincie ook terugkomt. Het verbaast spreker daarom dat de gemeente Emmen die toch als eerste van deze investeringen profiteert, niet een, twee of drie miljoen extra beschikbaar stelt en dat de provincie de lead rol heeft gekregen.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat de provincie als trekker en eerstverantwoordelijke wel vaker de kastanjes uit het vuur moet halen. Dat is ook de verantwoordelijkheid van een regisseur van grote projecten.

Ondanks het feit dat de gemeente niet direct met het geld klaar staat, wil de provincie toch nu deze stap zetten, omdat ze daarmee ook een onderhandelingsargument heeft.

Als die bijdrage van € 10 miljoen er de komende maanden niet komt, ontstaat een nieuwe situatie en zal het college de staten moeten melden dat het project niet door kan gaan. Die mededeling gaat dan ook naar de gemeenten en andere partners en dan zullen die bestuurders zich moeten afvragen of zij dit laten gebeuren en dat zij nog maar een keer bij elkaar moeten komen. Het college gaat ervan uit dat het zover niet komt.

Daarnaast is het natuurlijk de vraag of dit bedrag uit de gebiedsontwikkeling kan komen. Het college gaat ervan uit dat dit lukt, maar kan dit niet garanderen.

Op het moment van aanbesteding en wanneer eenmaal gegraven gaat worden, moet iemand het risico voor zijn rekening nemen. Het is te doen gebruikelijk dat de eigenaar van het kanaal dit risico op zich neemt. Op basis van de huidige berekeningen gaat het college ervan uit dat, wanneer de andere partners aan alle genoemde voorwaarden voldoen, er voldoende budget is om als provincie het aanbestedings- en uitvoeringsrisico te nemen, net zoals dat gebeurt met alle projecten in de sector verkeer en vervoer en water die worden uitgevoerd door Wegen en Kanalen. Het college neemt dan het risico om binnen de bestaande begroting daarvoor een oplossing te vinden.

De provincie zet dus veel middelen in, neemt een grote verantwoordelijkheid en steekt haar nek uit en mag daarom op de andere partijen een beroep doen om de loshangende einden van een fiat te voorzien. Als dat lukt dan kan begonnen worden met de uitvoering van een fantastisch project in Zuidoost-Drenthe dat een grote impact zal hebben op de leefomgeving, op de cultuurhistorische waar-

den en op het sociaaleconomische perspectief van die regio. Er zal sprake zijn van een upgradering die veel meer zal betekenen dan men zich op dit moment realiseert en dat was precies de reden waarom de Stuurgroep Veenkoloniën aan dit project is gaan trekken, al kwam het uiteindelijk bij een van de partners, namelijk de provincie Drenthe, terecht.

TWEEDE TERMIJN

De heer LOOMAN zegt niet veel gehoord te hebben over de mogelijkheden die dit grote project biedt met betrekking tot waterberging en waterkwaliteit.

Op zijn vraag over het inschakelen van aannemers is helemaal niet gereageerd.

De discussie spitst zich toe op de financiering. Het is duidelijk dat de provincie aan zet is omdat zij straks de aannemende partij is die overall verantwoordelijk voor is. De provincie moet er uiteindelijk dus voor zorgen dat het ontbrekende bedrag op tafel komt, ook als de gebiedsontwikkeling niets opbrengt.

De heer SWIERSTRA zegt dat het gat in de investeringsbegroting € 10 miljoen is, waarbij ervan uitgegaan is dat alle partners hun bijdrage leveren en de provincie Drenthe € 5 miljoen op tafel legt.

De heer LOOMAN zegt te bedoelen dat de maximale bijdrage van de provincie uit kan lopen tot € 15 miljoen, waarin dan het bedrag van € 5 miljoen dat zij nu al beschikbaar stelt begrepen is.

De heer SWIERSTRA bestrijdt dit. De maximale bijdrage van de provincie is € 10 miljoen, namelijk € 5 miljoen als investering die meteen weg is en € 5 miljoen risico.

De heer DE JONG heeft begrepen dat het college in de loop van 2007 en waarschijnlijk al binnen een paar maanden bij de staten terugkomt als de andere € 5 miljoen die nodig is voor de risico afdekking niet gevonden kan worden. In dat geval gaat het hele project niet door. Dat moet al vrij snel bekend zijn.

De heer LOOMAN zegt dat het hem nu helder is.

De PvdA stemt in met het principebesluit want het is echt nu of nooit en de provincie moet de durf hebben om bij dergelijk grote projecten wat risico te nemen. Naarmate meer financiën worden toegezegd, wordt het vertrouwen groter. Eigenlijk moet het bedrag van € 17 miljoen à fonds perdu op de rekening van de provincie staan voordat de eerste paal de grond in gaat.

Met betrekking tot de gebiedsontwikkeling moet de mogelijkheid van het inschakelen van private partijen worden onderzocht. Als er via een PPS constructie mogelijkheden zijn, gaat het wel de goede kant op.

De heer DE JONG vond het verhaal van beide gedeputeerden zeer overtuigend gebracht. Als het op de door hen geschetste manier gaat, heeft hij zeer veel vertrouwen in een goede afloop.

Het SNN heeft de afgelopen jaren heel veel geld gestoken in het op hoogte brengen van bruggen in Fryslân omdat daar de vaarroutes worden uitgebreid. Ook bij het voorliggende projecten moet de doorvaarthoogte scherp in de gaten worden gehouden.

De heer LANGENKAMP vindt de financiering een moeilijk punt blijven. De heer Swierstra zegt dat de provincie op dit moment van nu of nooit wat lef moet tonen, maar het vervelende is dat Emmen niet meer lef toont.

De gemeenteraad van Emmen vergadert morgen over dit plan en in het ontwerpbesluit dat de raad krijgt voorlegt staat heel duidelijk dat de gemeente er geen cent meer dan de genoemde bedragen van € 4,8 miljoen en € 135.000,-- voor over heeft. Omdat de provincie niet als enige het risico moet willen nemen, zal GroenLinks waarschijnlijk volgende week per amendement voorstellen aan het statenbesluit ook een dergelijke passage toe te voegen.

(De heer Veenstra verlaat de vergadering.)

De heer WENDT heeft de indruk dat het verhaal van de gedeputeerde niet helemaal bij GroenLinks is aangekomen. De provincie heeft een grens aan haar maximale bijdrage gesteld en als Emmen niet meer wil bijdragen, is het over en uit.

De heer LANGENKAMP zegt dat dit na morgen dan al duidelijk kan zijn.

De heer WENDT vond het antwoord van de gedeputeerden glashelder.

De heer HAAR zegt dat zijn fractie overtuigd is door het gloedvolle betoog van de heer Swierstra en het slimme betoog van de heer Weggemans. Een ondernemende overheid, die haar risico's weet af te perken, spreekt de fractie van D66 zeer aan.

De heer VAN PIJKEREN zegt zeer overtuigd te zijn door het verhaal van de gedeputeerden. Hij begrijpt dat als het gat dat nog in het bedrag van € 10 miljoen zit, niet door de partners wordt gedicht, het hele verhaal niet doorgaat.

De heer WIERINGA stelt vast dat de dijkgraaf van Velt en Vecht nog een moeilijke klus te wachten staat, want het waterschap moet niet alleen een eenmalige bijdrage leveren, maar staat ook ingeboekt voor een deel van het onderhoud. Spreker heeft er niet veel vertrouwen in dat het waterschap een positief besluit neemt.

Hetzelfde geldt voor de gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Welke andere middelen denkt het college nog aan te boren, nu al twintig jaar aan dit project wordt gewerkt?

Spreker hoort nog graag wat de waarde is van een principebesluit.

(Mevrouw Mulder verlaat de vergadering.)

De heer WEGGEMANS zegt dat de heer De Jong hem op een idee heeft gebracht. Gedeputeerde Mulder van Fryslân heeft ooit gezegd dat deze vaarverbinding belangrijk is voor het doorgaande recreatieverkeer van Fryslân naar Duitsland. Hij zal de suggestie oppakken.

De heer SWIERSTRA zegt dat het er vooral om gaat op bepaalde ontwikkelingen in te spelen. Nu is er, mede vanwege een bijdrage van het SRN iets mogelijk en nu een compleet plan voorligt, zijn er misschien hier en daar nog wel potjes te vinden.

Het spreekt voor zich dat getracht zal worden zo kosteneffectief mogelijk te opereren. Aan de hele projectontwikkeling is bijna per definitie een PPS-aspect verbonden.

De dienst Wegen en Kanalen probeert altijd zoveel mogelijk jeugdige werklozen ingeschakeld te krijgen en dat zal ook bij dit project het geval zijn. Dit project kan een nieuw opleidingstraject betekenen.

Het blijft in financieel opzicht een moeilijk project, maar juist daarom is heel duidelijk verwoord dat de provincie niet als enige de risico's wil nemen. Integendeel. Er wordt niet eerder een definitief besluit genomen dan voor alle risico's zijn afgedekt. Dat is ook juist de waarde van een principebesluit.

De provincie stelt een duidelijke grens. Het is € 5 miljoen à fonds perdu, € 5 miljoen risico, € 135.000,-- voor beheer en onderhoud en na ommekomst van de afspraken het risico van de aanleg van het kanaal. Dat is het en daar moet het mee gedaan worden. Als andere partijen het daarmee niet willen doen dan komt het college bij de staten terug.

Natuurlijk heeft het college wel een boodschap aan raadsbesluiten, maar het college bemoeit zich niet met hoe die besluiten tot stand komen.

Met het voorliggende voorstel heeft het college een goede uitgangspositie.

Mevrouw KLIP zegt dat het college zeker rekening houdt met de aspecten waterberging en waterkwaliteit.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie dit statenstuk voldoende besproken acht en dat de discussie in de statenvergadering wordt voortgezet.

(De heren Bomhof, Lanting, Looman, Van de Pol en Swierstra verlaten de vergadering.)

12. Motie strengere eisen aan softwareleveranciers

De heer HARLEMAN hoopt dat hij, omdat dit voorstel niet over geld gaat, duidelijk kan uitleggen wat GroenLinks voor ogen staat.

Bij de vaststelling van de notitie Welkom in digitaal Drenthe hebben de staten uitgesproken een voorkeur te hebben voor open source software. Maar als die software tweemaal zo duur is als de reguliere Windows software dan natuurlijk niet.

De softwaremarkt is typisch een leveranciersmarkt. De klanten hebben dan weinig inbreng. De overheid wil zich als klant gedragen en wil dus dat de markt met alternatieven komt. Dit betekent niet dat altijd voor open source software zal worden gekozen, maar de overheid wil kunnen kiezen.

Het is dan zaak dat de gezamenlijke overheden in Nederland een lijn trekken en duidelijk maken dat zij willen dat het zo gebeurt. Daarom moet ook Drenthe dit uitgangspunt onderschrijven.

De heer ROUGOOR vindt het moeilijk dit onderwerp te bespreken nu het in de ontwerpmotie genoemde manifest niet bij de stukken is gevoegd.

De heer HARLEMAN zegt dat hij in zijn motie een link heeft gemaakt met de site www.ososs.nl. Hij zal ervoor zorgen dat de staten het manifest zo snel mogelijk ontvangen.

De heer ROUGOOR vraagt zich af of het wel zinvol is dit onderwerp dan nu verder te bespreken.

De heer DE JONG vindt het prima dat GroenLinks vooruit denkt, want open source software lijkt ook zijn fractie een prima alternatief. Maar is het niet beter dit via het IPO te regelen? Het is nu niet duidelijk hoe de andere elf provincies hierover denken. De noodzaak van het nu steunen van het manifest ontgaat hem daarom.

Open source software heeft namelijk niet alleen voor- maar ook nadelen.

De heer HAAR is het in grote lijnen met de heer De Jong eens. Het is een beetje hetzelfde als met Max Havelaar-koffie: het gaat om het principe en het heeft niets te maken met efficiëntie, bedrijfszekerheid en comptabiliteit. De leverancier afhankelijkheid is er omdat het product van die leverancier klaarblijkelijk zo goed is, dat zeer veel mensen er gebruik van maken en er amper alternatieven ontwikkeld worden. Natuurlijk is er op verschillende terreinen van ICT wel open source software en na verloop van tijd wordt dat ook weer commerciële software. Maar mede gelet op de inhoud van de ambtelijke notitie van 10 januari ziet spreker een discussie in de staten als weinig zinvol. Het probleem kan in het IPO aan de orde komen.

De heer DOHLE kan met veel van de al gemaakte opmerkingen instemmen. Navraag in ICT-land heeft hem geleerd dat OSOSS nauwe banden heeft met ICTU en ICTU is een instelling van de overheid voor informatiseringsplannen, onder andere van de e-provincies.

Het is zeker goed om het punt in het IPO aan de orde te stellen, maar dat sluit niet uit dat Drenthe zijn eigen koers gaat varen.

De ICTU is ook niet helemaal vrij van commerciële belangen.

Het gaat eigenlijk om een afweging met een ideologisch tintje: de kleintjes verzetten zich tegen de grote boze wolven uit Amerika als Oracle en Microsoft.

De fractie van de VVD is absoluut voorstander van het gebruik van open source software en onderschrijft het streven daarnaar dan ook volledig. Als het onderschrijven van het manifest en het aannemen van de motie de werkwijze zoals die in de ambtelijke notitie is verwoord, niet in de weg staan, kan de

VVD ermee instemmen, al is de meerwaarde van de motie vooral van een symbolisch karakter. Open source software moet alleen geen dogma worden. Er moet altijd een fatsoenlijke afweging worden gemaakt, zowel qua prijs als qua tijd, want spreker weet uit eigen ervaring dat er heel veel deskundigheid, die soms moet worden ingehuurd, nodig is om software optimaal te laten draaien. De ambtelijke notitie maakt dan ook een heel genuanceerde indruk.

Mevrouw KLIP zegt nauwelijks iets aan de opmerkingen van de commissie toe te voegen te hebben. De open standaarden zijn voor de provincie al voorwaarde bij het aanbesteden en waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van open source. Maar functionaliteit gaat voor techniek; dat heeft met tijd te maken maar ook met geld en met de praktische toepasbaarheid.

Als de provincies ertoe overgaan het manifest te ondertekenen, moeten ze het alle twaalf doen, want dan is dat een sterker teken in de richting van het bedrijfsleven dan wanneer Drenthe dit als enige provincie doet.

Het college gaat gewoon door waarmee het bezig is en zal bij de andere elf provincies sonderen of het een goed idee is met z'n twaalfen het manifest te ondertekenen. De commissie zal hierover per e-mail geïnformeerd worden.

De VOORZITTER vraagt de heer Harleman aan te geven hoe hij verder denkt te handelen.

De heer HARLEMAN kan zich er op zich wel in vinden dat Drenthe binnen het IPO als trekker funktioneert, want ook hij meent dat het manifest door alle twaalf provincies moet worden ondertekend.

Als het college toezegt dat Drenthe dit punt in het IPO aan de orde stelt, zal hij zijn motie niet indienen. Spreker wil nog wel opmerken dat open source niets te maken heeft met ideologie. Het is op dit moment gewoon nodig dat de provincie als klant zich zakelijker opstelt ten opzichte van de leveranciers.

De heer ROUGOOR wijst erop dat open source een middel is om vrije concurrentie op de softwaremarkt af te dwingen. Dat moet de VVD toch aanspreken.

De VOORZITTER constateert dat mevrouw Klip heeft toegezegd dit verder in IPO-verband aan te pakken en dat de commissie hierover per e-mail geïnformeerd wordt.

Hij stelt verder vast dat de heer Harleman geen motie zal indienen in de statenvergadering van 31 januari.

13. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 17.45 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 21 februari 2007.

,voorzitter

,commissiegriffier

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 24 januari 2007 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

4. De heer WEGGEMANS zegt toe dat de commissie een brief zal ontvangen over de afwerking van de lijst van toezeggingen.

30. Mevrouw KLIP zeg toe dat de commissie per e-mail geïnformeerd zal worden over het standpunt van de andere provincies met betrekking tot de ondertekening van het manifest over het gebruik van open source software.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie
(tot en met vergadering van 24 januari 2007 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	19-01-2005 SC BFE	De heer SCHAAP zegt toe dat op het moment dat het college er zicht op heeft hoe de projecten die in het kader van de wederopbouw in Azië worden aangepakt, de staten worden geïnformeerd.		✓
2.	06-04-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe het schema van aftreden van de leden van de RvC van Essent aan de commissie toe te sturen.	April 2007 brief naar PS	
3.	25-05-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe nadere informatie te verstrekken over de actualisatie van de vaarweg Meppel - de Punt.		
4.	19-10-2005 SC BFE	De heer SWIERSTRA deelt mee dat bij de schriftelijke beantwoording van de vragen ook zal worden meegedeeld welk deel van het ambtelijk apparaat nog deze collegeperiode kan worden gescreend.		
5.	19-10-2005 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de vraag over het programma zorg schriftelijk wordt beantwoord.	01-02-2006	
6.	19-04-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe mevrouw Haarsma te zullen vragen of de projecten op het gebied van onderwijs en kennisinfrastructuur dit jaar ook werkelijk uitgevoerd worden.		✓
7.	19-04-2006 SC BFE	De heer SWIERSTRA zegt toe dat de staten, indien mogelijk, nog voor over de begrotingswijziging moet worden besloten, te horen krijgen waarom het college denkt dat het nu wel lukt alle projecten op het gebied van onderwijs en kennisinfrastructuur uit te voeren.		✓
8.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten nog voor de begroting voorstellen krijgen voorgelegd met betrekking tot het probleem bij de VVV.	Februari 2007 brief naar PS	
9.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe de staten over de aantallen bezwaren als gevolg van het nieuw functiewaarderings-systeem schriftelijk te zullen informeren.		
10.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe na te zullen gaan of voor de toekomst andere vormen van financiering niet aantrekkelijker zijn.		
11.	24-01-2007 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de commissie per e-mail geïnformeerd zal worden over het standpunt van de andere provincies met betrekking tot de ondertekening van het manifest over het gebruik van open source software.		
12.	24-01-2007 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de commissie een brief zal ontvangen over de afwerking van de lijst van toezeggingen.		

		Lange termijn		
1.	17-05-2006 PS	De heer WEGGEMANS zegt toe dat het college met voorstellen zal komen gericht op het MKB en de toeristische sector ten aanzien van de regelingen die nog in stand gehouden kunnen worden, en daarbij duidelijk zal maken wat hiervan de financiële consequenties zijn.	Mei/juni 2007 brief naar PS	
2.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat voor het eind van het jaar een inventarisatie zal worden gegeven van de risico's in de deelnemingen.	Juni 2007 brief naar PS	
3.	07-06-2006 SC BFE	De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten komende herfst een voorstel voorgelegd krijgen met betrekking tot het al of niet opwaarderen van kanaal Erica-Ter Apel.		✓
4.	27-09-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat de staten via het Sociaal Jaarverslag op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen in het nieuwe beoordelingssysteem.		
5.	08-11-2006 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat wanneer dit mogelijk is, een EPC wordt losgemaakt op het totaal aan investeringen.		
		Moties		
1.	PS 22 maart 2006 M1	PS dragen met betrekking tot de gedragscode Integriteit CdK, GS en PS het college op de afgesproken evaluatie, 2 jaar na vaststelling van de gedragscode, voor te bereiden en bij die voorbereiding nadrukkelijk na te gaan of de gedragscode integriteit aan kwaliteit en hanteerbaarheid kan winnen door begrippen als "integriteit" en "voorbeeldfunctie" nader uit te werken in termen van concreet en/of ontoelaatbaar gedrag.	Najaar 2006	✓